

III 4284 I₁

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1916. ÉVI DECEMBER 14-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT RENDKIVÜLI — ÉS AZ 1917.
ÉVI MÁJUS 15-ÉN UNGVÁRON TARTOTT
RENDES TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PATAKY PÁL
EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

55. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1917.

1842

III 9284b

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1916. ÉVI DECEMBER 14-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT RENDKIVÜLI — ÉS AZ 1917.
ÉVI MÁJUS 15-ÉN UNGVÁRON TARTOTT
RENDES TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

PATAKY PÁL

EGYHÁZMEGYEI FŐJEGYZŐ.

55. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1917.

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1916. ÉVI DECEMBER HÓ 14-IK NAPJÁN
UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

I. Közgyűlés.

Jelen voltak: Szücs István esperes, Minay István világi tanácsbíró elnöklete alatt: Komjáhy Gábor, Magyar Bertalan, Maksa József, Nagy Sándor, Tóth Lajos papi tanácsbírák.

Hegy György egyházmegyei ügyész, dr. Sutka István tb. ügyész.
Pataky Pál papi főjegyző. Dr. Magda Sándor, Nyomárkay Sándor papi jegyzők.

Nagy Sándor, Szabó István, Izsák Imre, Juhász Imre, Benkő Lajos, Nagy Géza, Ráczkövy János, Móré Elek, Rácz József, Soltész Andor, Ujlaky Sándor, Peley József rendes lelkészek.

Balogh Sándor segédlelkész.

Bóczér István, Papp Lajos, Karabélyos Gyula tanítóképviselek.

I. Esperes — rövid segedelemkérő fohásza után — felkéri Minay István jelenlevő világi tanácsbíró a társelnöki szék elfoglalására. Minay István az elnöki széket elfoglalva,

a gyűlést megnyitja s felhívja a jegyzői kart a gyűlési tagok számbavételére.

2. A gyűlési tagok számbavétele után

a közgyűlés a fenti névsor szerint megalakul.

3. Szücs István esperes napirend előtti felszólalásában az ékes koronájuktól megfosztott hűséges alattvaló mélységes fájdalommal emlékezik meg Őfelsége, I. Ferencz József apostoli királyunknak folyó évi november hó 21-én történt haláláról. Vele a bölcs, népeinek boldogságáért, országainak békés fejlődéseért élő, milliók áldó imádságával és szeretetével körülölelt legalkotmányosabb uralkodó szállott a sirba. Meghalt az igazak halálával: a kegyelem éveit élő király, a hosszú uralkodás alatt megfáradt hű szolga, csendes álommal ment át az ítéletre és cserélte fel földi koronáját hervadhatlan égi koronával. Összeomlott porsátora a boldog feltámadás reménye alatt ott nyugszik már az ősök porai mellett, de neve és áldásos uralkodása fényes betűkkel fog ragyogni a történelem lapjain s emlékezete élni fog mind az időknek végezetéig hű magyar népének a szívében.

Közgyűlés Őfelsége, I. Ferencz József apostoli királyunk halálát és emlékezetét a bölcs és legalkotmányosabb uralkodó pártatlan szeretetével körülövezett alattvalók mélységes fájdalommal örökíti meg jegyzőkönyvének lapjain s elrendeli, hogy az ungi református egyházmegye, több mint huszonhatezer lelket számláló közönségének a Trón és Hon eme hű gyermekeinek bánata és gyásza tisztáninzeni református egyházkerületünk Főtisztelendő és Méltóságos Püspöke által a Trón számolyára alattvalói hódolattal tétessék.

4. Esperes mély megilletődéssel jelenti, hogy elnöktársa, az ungi ref. egyházmegye gondnoka: Komjáthy Béla Budapesten f. évi október hó 27-én váratlanul elhalt s október hó 30-án Munkácson, családi sirboltjába, szereteteinek porai mellé örök nyugalomra tétetett. A temetésen, melynek a napjáról és idejéről csak az utolsó órákban értesült s így nem állott módjában arról az egyházmegye közönségét értesíteni, egyházmegyénk képviselőiben hárman vettek részt:

az esperes, aki az egyházkerületet is képviselte, Tóth Lajos tanácsbíró és Pataki Pál főjegyző, aki a temetésen a gyászbeszédet is tartotta. Komjáthy Béla gondnoki működésének méltatása nem fér be ennek a gyűlésnek a keretébe, mert nála az ember, a politikus s az egyházi élet munkása részekre nem szedhető elvekkkel és eszményekkel volt egy testbe, egy lélekbe összeforrva s csak egy későbbi, elfogulatlan történetíró lehet hivatott arra, hogy életét és működését kellőképen méltassa. Nekünk most csak az lehet a feladatunk, hogy vesztésűnket elsirassuk, érdemeit és emlékezetét jegyzőkönyvünkben megörökítsük.

Közgyűlés fájó szívvel írja be jegyzőkönyvébe, hogy gondnokát, Komjáthy Bélát, miután 18 éven keresztül fénylett előtte, mint tűzszlop s fényes elmével a protestáns egyházi élet, mint a közszabadságok szent oltára iránti olthatatlan szerelemmel vitte, vezette az ungi ref. egyházmegyét nyereségről-nyereségre, az Ur magához szólította életének 69 ik, gondnokságának 18-ik évében.

Vesztésűnknek megmutatására, az elszólított gondnok érdemeinek méltatására, emlékezetének megörökítésére elrendeli a közgyűlés, hogy a koporsója felett tartott gyászbeszéd jegyzőkönyvünkbe beiktattassék. Részvétünk bizonyosságául pedig ezen jegyzőkönyvi pont a gyászoló családdal közöltessék.

KOMJÁTHY BÉLA,

az ungi ref. egyházmegye gondnokának emlékezete.

Pataky Pál em. főjegyző beszéde a Munkácson tartott temetésen.
1916. október 30.

Mi is láttuk az ő csillagát s jöttünk, hogy neki tisztességet tegyünk.

Szemünkben köny: siratjuk a te halottadat, ékes koronádtól megfosztott gyászoló család. Ajkunkon felsír a panasz, hogy te, megtépett szegény nagy hazánk, nemcsak hős fiaidat áldozod fel ebben az itéletes időben

a jobb jövődőért, de el kellett vesztened az öregek, a bölcsek közül is épen azt, akinek az eszményekhez való hűsége, lángoló fajszeretete, pártok által le nem kötözött szabadelvűsége erős fundamentom lehetett volna a szebb jövő, a boldogabb Magyarország kiépítésében.

De engedjétek meg gyászoló gyülekezet, ha szivünkben a ti szent fájdalmatok, méltán ömlő könnyeitek láttára féltő boldogság ébredsz, mert ez a ti megsiratott halottatok a mi halottunk, a ti nagy veszteségetek, a mi veszteségünk! Mert mi királyá kentük őt magunk felett s nyugodtunk az ő árnyékában. Igen, mi láttuk az ő csillagát s jöttünk, hogy erről elöttetek bizonyágot is tegyünk.

Bizonyágunkat az ószövetségnek következő kedves példázatában terjesztjük elő: „Egyszer elmenvén elmentek a fák, hogy királyt válasszanak maguknak és mondanak az olajfának: Uralkodjál felettünk! De az olajfa így felelt nekik: Elhagyjam az én kövérségemet, amelylyel tisztelnek Istent és embereket és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett? Akkor a fügefának szólottak a fák: Jer el te és uralkodjál rajtunk! De a fügefa is azt mondta nekik: Elhagyjam-e édességemet és jó gyümölcsömeimet és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett? Azután a szőlőtőnek mondanak a fák: Jer el te, uralkodjál rajtunk. Azonban a szőlőtő is azt mondta nekik: Elhagyjam-é mustomat, amely isteneket és embereket vidámit és elmenjek, hogy ingadozzam a fák felett? Mondának végre a fák mindnyájan a galagonyabokornak: Jer el te, uralkodjál mi rajtunk. És monda a galagonyabokor a fáknek: Ha igazán királyá kentek engem magatok felett: jöjjetek el és nyugodjatok az én árnyékomban; de hogyha nem, jöjjön tűz ki a galagonyabokorból és égesse meg a Libánonnak cédrusait! . . .”

Az ungi ref. egyházmegye 1898. évi tavaszi gyűlésében egyházmegyei gondnokká választotta Komjáthy Bélát. Királylyá kente maga felett azt a férfiut, aki saját nyilatkozata szerint galagonyabokor volt a Libánon cédrusai között: „a közéletnek számos terén és sok irányban fejtettem ki ugyan már tevékenységet, de az egyházi élet terén eddig még nem működtem soha!” De mi igazán királylyá kentük őt magunk felett: „azt a bizalmat,

mely irányomban egyházmegyei gondnokká történt megválasztásom által nyilvánult, oly nagy és kiváló megtiszteltetésnek veszem, minőben az életben még nem részesültem, noha több, mint negyedszázados közéleti működésem alatt személyem, elveim és törekvéseim iránt úgy egyesek, mint testületek és a polgárok nagy zöme több ízben elismeréssel adóztak.“ És a reá ruházott méltóságot, melynek árnyékában mi oly boldogan nyugodtunk, hordozta a cédrusfákat is megszegyenítő keménységgel és buzgósággal, hiven férfias fogadalmához: „összes erőimet, tehetségemet az egyház szolgálatára ajánlom fel s amint fogadásomat betartom, úgy kísérem Istenem áldása s az emberek elismerő vagy sujtó ítélete.“

Nagy elődök — egy-egy megtestestült ige — emlékezete kísérte és ellenőrizte méltóságának hordozásában. A pálóczi Horváth Simoné, aki összes vagyonát a református egyházra hagyományozta. A nagy nevű Bernáth Zsigmondé, aki elveihez való szilárd ragaszkodásában azért, mert a tiszáninneri egyházkerület az ő elveinek ellenére adta fel sárospataki tanítóképzőjét, ennek az egyházkerületnek a közgyűlésein soha többé részt nem vett. Kovách Károlyé, azé a puritán jellemű, törőlszakadt kálvinista férfiúé, akinek oroszánrésze volt abban, hogy az ungi egyházmegye képviseleti alapon szervezetett már akkor, mikor a többi egyházmegyéknek még konzisztoriális tervezete volt.

Ilyen erős egyéniségek, eszméket megtestestítő férfiak, erős árnyékot vetnek utódaikra s egész embernek kell annak lennie, aki a reá vetett árnyékban is ragyog, világít és irányít, mint az ígéret földje felé vezető tűzoszlop. De Komjáthy Bélát, a közéletnek elismert munkását, a parlamentnek kiváló és közbecsülésben álló tagját az egyházi élet terén is ugyanazon elvek vezetik, amelyek hirt, dicsőséget, elismerést teremnek a munkásnak, sikert és diadalt a munkának. „Az egyházi élet terén is — mondotta székfoglaló beszédében — mindenkor a rideg következetesség, az elvek szentsége, az igazság iránti szeretet, a kötelességtudás és a kitartás lesz utmutatóm, vezérem, gyámolóm és ellenőröm!“ Az egyházmegye pedig már 15 év mulva, 1913-ban hálás elismeréssel jegyezhetette fel jegyzőkönyvének lapjain: az az idő, amit

egyházmegyénk a Komjáthy Béla gondnoksága alatt élt át, sulyban és tekintélyben való növekedésünknek, anyaszentegyházunkat és nemzetünket egyaránt érintő alkotásoknak volt a fényes és diadalmas korszaka."

Itéljétek meg hát — gyászoló gyülekezet — nem a mi halottunk van-e e koporsóba zárva? Mondjátok meg, nem nekünk kell-e a prófétával jajonganunk: jaj nekünk, mert elesett a mi fejünk koronája!"

De mi nem sirunk. Mi ettől a sirtól megvigasztalódva térünk haza, Emmausba, a mi mindennapi foglalkozásaink körébe, sőt boldognak valljuk magunkat, hogy ez a férfitu, akinek szent elvei felett sáros lábbal rohant át a tülekedő közélet, a miénk volt életének utolsó lehelle-téig. Boldog lehetsz te is gyászba borult család, mert halottadat el se temetted, már is életre költötte, új, halhatatlan életre az emlékezet. De nem féltelek téged se, ezer sebből vérező magyar hazám! Nem veszhet el a hon, ha hantjai hű gyermekek porait takarják!

Nemes halott, te hű gyermek! aludd békén örök álmodat s álmod legyen, amiért éltél, vívódtál; egy szebb, egy boldogabb Magyarország! Ámen.

5. Esperes felhívja a közgyűlést, hogy rendelje el a gondnokválasztást.

Közgyűlés a gondnokválasztást elrendeli s a szavazatok leadásának határidejéül 1917. év január hó 10-ét tűzi ki. A szavazatok felbontására az esperes elnöklete alatt Minay István, Hegyi György, Szabó Zoltán, Komjáthy Gábor és Pataki Pál tagokból álló bizottságot küldi azzal, hogy ha az első szavazásnál általános szótöbbséget senki sem nyerne, újabb szavazást rendeljen el s az eredményről tavaszi gyűlésünkre jelentését adja be.

Jegyezte: Pataki Pál főjegyző.

AZ UNGI REF. EGYHÁZMEGYE 1917. ÉVI
MÁJUS 15-ÉN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

I Közgyűlés.

Jelen voltak: Szűcs István esperes, Bernáth Zoltán gondnok elnöksége alatt Ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Maksa József papi, Minay István, Stépán László, Stépán Géza, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel világi tanácsbírák.

Hegy György ügyész. Dr. Sutka István tb. ügyész.

Pataki Pál papi, Szabó Zoltán világi főjegyző. Dr. Magda Sándor. Nyomárkay Sándor papi jegyzők.

Rendes lelkészek: Barkaszy Károly, Benkő Lajos, Csomár Béla, Egyed Béla, Gecse Géza, Isaák Imre, Jósvay Dénes, Juhász Imre, Kálniczky János, Kása Ferdinánd, Komjáthy István, Kőműves Sándor, Morvay József, Nagy Géza, Nagy Sándor (Kisgejőcz), Papp István, Peley József, Rácz József, Ráczkövy János, Sallay Gyula, Soltész Andor, Szabó István, Ujlaki Sándor.

Segédlelkészek: Balogh Sándor, Szabó Sándor.

Tanítóképviselek: Bóczér István, Karabélyos Gyula, Papp Lajos, Sulyok János.

Az egyházak képviselői: Kovács József Tizzasalamon, F. Tóth János Vaján, Péczely József Eszeny, Lengyel János Csicsér, Eszterhayi Károly Nagykapos, Kiss Károly Nagyszelmenc, Jesó István Iske, Péntek András Ungtarnóc.

I. Szűcs István esperes segedelemkérő fohászkodása után felszólítja Minay István legidősebb világi tanácsbíró a

világi társelnöki szék elfoglalására. Minay István elfoglalva a társelnöki széket,

a gyűlést megnyitja s a jegyzői kart felhívja a megjelentek számbavételére.

1/a. A jegyzői kar az egyházak képviselőinek megbízó leveleit beszedi, a hivatalból tagokat számbaveszi

s a közgyűlés a fent közölt névsor szerint megalakul.

2. Szücs István esperes napirend előtti felszólalásában az Öfelsége, IV. Károly király trónralépte és megkoronáztatása óta első alkalommal egybegyűlt egyházmegyei közgyűlést a magyarországi református anyaszentegyház hagyományos hűségéhez hiven felszólítja, hogy koronás királyához való hűségéről Isten és emberek előtt tegyen bizonytságot.

Az ungi református egyházmegye közgyűlése alattvalói hódolattal, a magyar embernek koronás királya iránti tiszteletével és szeretetével s egy boldogabb jövő édes reménységével köszönti Felséges Urát, IV. Károly, Magyarország apostoli királyát és a zsolttáros magyar kálvinista nép buzgóságával könyörgi a zoltáríróval: „Adj napokat a király napjaihoz, esztendeit nemzedékről nemzedékre nyujtsd. Isten előtt lakozzék örökké; kegyelmedet és hűségedet rendeld ki, hogy őrizzék meg őt. (Zsolt LXI. 7—8.)

Ezen bizonytság tételünknek a Trón zsámolyára való elhelyezésére Főtisztelendő és Meltóságos püspök urunkat bizalommal felkérjük.

3. Az 1916. december 14-én tartott ad hoc közgyűlés 5. sz. határozatával kiküldött szavazatbontó bizottság 1917. évi január hó 23-án Ungváron tartott ülésében az egyházmegyei gondnoki állásra beadott szavazatokat felbontván, jelenti, hogy beadatott 37 szavazat. A beadott 37 szavazat alakilag szabályszerű s valamennyi szavazat Bernáth Zoltán vajáni földbirtokos urra esett, aki ennek alapján egyház-

megyénk törvényesen megválasztott gondnokává lett s mint ilyennek közgyűlésünkbe való meghívása céljából egy küldöttség választandó.

A küldöttség tagjaiul Magyar Bertalan, Tóth Lajos, dr. Sütka István, Minay István és Izsák Imre választatnak meg.

4. Esperes a küldöttség kíséretében megjelent gondnokot, mint elnöktársát néhány szíves szóval üdvözölvén, felhívja a közgyűlés tagjait, hogy vonuljanak át a református templomba megtartandó ünnepélyes gondnoki beiktatásra. Itt Szücs István esperes buzgó és szívhöz szóló imádsága után Pataki Pál egyházmegyénk ékes szavu főjegyzője mondott tartalmas és épületes prédikációt. Ennek megtörténte után fölhevta esperes a gondnokot az előirt eskü megtételére, melynek elmondása után elmondása után esperes rövid, de szívből jövő beszéd kíséretében átadta a gondnoki pecsétet, melyet Bernáth Zolán, egyházmegyénk gondnoka átvevén, a következő székfoglaló beszédet mondotta:

Nagytiszteletű egyh.-megyei közgyűlés!

A gondnoki állás a legnagyobb megtiszteltetés, melyet egy egyházmegyében a presbiteriumok bizalma egy világi férfiú részére adhat, mindazáltal nem tagadom, hogy attól a perctől fogva, amidőn a választás elrendelése után az én igénytelen nevem is szóba került, sokat töprengtem, sokat gondolkoztam a felett, hogyha ez a combináció valóvá válnék, vajjon elfogadhatom e ezt a kitüntetést, melyet csak az én emlékezetemre oly jeles férfiak töltöttek be, mint egy Bernáth Zsigmond, egy Kovách Károly, egy Komjáthy Béla. Vajjon érzek-e elég erőt, elég képességet magamban, hogy a személyem iránt megnyilvánult bizalomnak eleget tehessek? Vajjon soknemű elfoglaltságom mellett rendelkezhetem-e annyi idővel, hogy a gondnoki teendők ellátására annyit fordíthassak, amennyit kell s amennyit magam is akarok?

Hiszen ha már valaki tul van a 60-on, tapasztalatból tudhatja, hogy energiája napról-napra fogy, munkakedve, munkaereje lassanként megörlődik, s ezt a természetes processust még nagyban fokozta ennek

a 2 és fél éves borzalmas háborúnak sok idegölő epizódja, melyek közül egy pár már nagyon a közelünkben játszódott le.

Mindezek után méltán azt kérdezhetné valaki, hogyha ilyen scrupulusaim vannak, akkor tulajdonképpen mit akarok?

Hát én teljes életemben mindig azt a hitet és elvet vallottam, hogy a társadalom, a vagyoni állás, bizonyos kötelezettségeket ró arra, aki azok birtokában van, különösen pedig a tiszteleti állások betöltése szempontjából. Sohase kerültem a munkát, sőt örömmel ragadtam meg az alkalmat, ahol községemnek, vármegyémnek, egyházamnak, hazámnak bárminő szolgálatot is tehettem.

Az a majdnem példátlanul mondható bizalom megnyilvánulás pedig, mely a presbyteriumok összességének szavazatát reám adta, kötelességemmé tette, hogy azt honoráljam, hogy ez elől ki ne térjek, mert a meghátalás visszaélés lett volna az egyházmegye bizalmával.

Igy tehát habozásom megszűnt s határozottam; s amidőn ezt a kitüntetést, az engem eddig ért kitüntetések koronájának tekintem, a gondnoki állást hálás köszönettel elfogadom s ünnepélyesen ígérem, hogy teljes testi, teljes szellemi erőmmel mindent elfogok követni, hogy az előlegezett bizalomnak megfeleljek.

Nem ok nélkül hangsúlyoztam az imént, hogy engem a presbyteriumok bizalma emelt erre a diszes állásra, bár nagyon jól tudom, hogy a legtöbb egyházban a lelkész urak mint természetes vezetők szava döntő. De nekünk legnagyobb erősségünk a presbyteriális rendszer, a legnagyobb erősségünk, hogy az egyháziakkal a világiak is kezét fogva, egymást támogatva intézik egyházi ügyeink vezetését, kizárásával a féltékenykedésnek, a versengésnek. — Csak egy dologban áll fenn a verseny, hogy ki tudja a legjobbat, a legüdvösebbet egyháza részére produkálni.

Ami egyházunkban, ami vallásunkban tehát még a gondolata se lehetséges a papi hierarchiára való törekvésnek, s az nem is lehetséges másképen mert ahol, eltekintve attól a morzsáktól, amelyeket az állam juttat a lelkészek és egyházak részére, kizárólag a hivek áldozatkészsége, vallásuk szeretete teszi lehetővé azt, hogy

nemcsak, hogy egyáltalán élünk, de sok helyen szépen fejlődünk, gyarapodunk is, ott bűn volna ilynemű kísérlet.

Azt tanítja az irás, hogy „szeresd felebarátodat mint tenmagadat“, tehát ami vallásunk a szeretet vallása s mert a szeretet vallása, soha semmi ténykedésünkben, akár egymás között, akár más felekezetbeliekkel szemben sem lehet más az irányítónk, mint a szeretet és soha se a gyűlölet, vagy bosszu.

S ha már az a hitünknek, a vallásunknak normális viszonyok között is az egyik sarktétele, hatványozott mértékben kell, hogy az legyen most az ádáz háboru alatt, de különösen a háboru után.

Bármennyire igyekszünk is véges erővel bepillantani próbálni a jövőbe, a teljes győzelembe vetett hit mellett sem tudjuk elképzelni, hogy mi módon tudjuk megoldani azokat az óriási feladatokat, amelyek reánk várnak. Elképzelhetetlen a száma azoknak az árváknak, özvegyeknek, bénáknak, keresetképteleneknek, akik gyámolításra várnak. De nemcsak lelki vigaszra van ezeknek a szerencsétlen sorsüldözötteknek szükségük, hanem tanácsra, irányításra megfelelő kereseti ág kiválasztására, sőt sokszor megtanítására a bénának arra, hogy elvesztett végtagját miként pótolja.

Egy nagyon helyes, okos cikket olvastam a napokban a Prot. Szemlében Ravasz László urtól, melyben arról ír, hogy a keresztyén vallás, a református vallás, még be nem fejezett vallás, hanem folyvást tökéletesül, s olyan, mint a tenger, mely mindig ugyanaz, de hullámai folyvást változnak.

Azt hiszem, ma már tisztában van azzal minden elfogulatlanul gondolkozó, hogy lelkészeink, eltekintve a kiválóbbaktól, azzal a képzettséggel, amilyen ez előtt volt szerezhető, a versenyt diadalmasan fel nem vehetik. Ma ma már nem elég, hogy valaki egyházi szempontból tudományosan képzett egyén legyen, hogy a vizsgákat kitűnően tette légyen le. Ma már egy papnak nemcsak szónoknak, nemcsak philosophusnak, philológusnak, de közigazdásznak, politikusnak, pénzügyi tudományokkal bírónak, doktornak kell lenni. Ma már elengedhetetlen feltétel az egyetemes műveltség.

Ma be nem érjük avval, mint régebben, hogy a

lelkész egy előkelőbb társaságban megjelenve, nem érezve lábai alatt erős talajt, szerényen háttérbe vonuljon, félve megmozdulni, félve szólani, hogy valami társadalmi etikettbe ütköző hibát ejt.

Ma egy modern paptól azt várjuk, hogy az minden hívének, aki valamely ügyben hozzá fordul, utmutatást, tanácsot tudjon adni, hogy az minden társaságban, minden félszegség, de minden elbizakodottság nélkül ne csak megállja helyét, sőt legyen fáklya, amely világít.

De más irányban is vár egy nagy, egy nemes feladat a lelkészi karra. A régi középosztály, amelytől minden hibái mellett sem lehet eltagadni, hogy amidőn arra a hazának szüksége volt, minden vér, minden pénzáldozatot szívesen meghozott érte, szívesen fordította idejét díjazás nélkül mindenféle közügyek vezetésére, elintézésére, szóval valósággal a nemzet gerince volt. Mondom ez a középosztály most már majdnem kiveszett, elpusztult!

Ezt kell nagyrészből jövőben a lelkészi karnak a városi polgár elemmet pótolni.

Tudjuk azonban, hogy eltekintve az elenyésző csekély papfiuktól, a lelkészek többnyire a szegényebb néposztályból kerülnek ki, honnan szereznék meg azt a modort, azt a társadalmi rutint, azt az általános műveltséget, amelyre céloztam?

Ez csak az internátusi nevelés mellett lehetséges. Még meg nem indult a mozgalom a sárospataki felsőbb iskolának Miskolcra való áthelyezésére, amidőn igazgató-tanácsunk erre gondolva, a főiskola-kert szomszédságában erre a célra egy szép nagy belsőséget szerzett meg s ha a háború közbe nem jön, talán már meg is lenne oldva a kérdés, de a főiskola érdekében megindult gyűjtések ezt a kérdést azt hiszem rövid idő alatt megoldandják, s attól igen üdvös eredményeket várok.

Ki vonná kétségbe, hogy ma egy lelkésznek legfontosabb funkciója a belmisszió gyakorlása! s a hívekkel gyakori érintkezésre egyik nagyon jó eszköz a fogyasztási szövetkezet. De óva intek attól minden lelkészt, hogy aki nem érez magában elég kereskedő-szellemet, elég hivatottságot a vezetésre, a szövetkezett felállításába fogjon, mert megszervezni s azután magára hagyni,

annyi, mintha romlásba akarná vinni a községét, főként pedig, bár nagyon jól tudom, hogy a nyereséges mérleg elő feltétele, ne igyekezzen italelárusítási engedélyt szerezni, mert ahol még csak megfigyeltem, az mindenütt a nők elkorhelyedésére vezetett.

Ami egyházunk, fájdalom, még ma is mostoha gyermeke az államnak, lelkészeink, egyházaink, tanítóink még ma se részesülnek oly segítségben, amit akár a kor igényei megkövetelnek, akár pedig, mely a más vallásukéval szemben arányban volna, sőt még kellőképp törvényileg biztosítva sincsen. Ami tőlem függ, ezen baj elhárítására mindent el fogok követni, de azért különösen a lelkére kötöm minden egyháznak, minden lelkésznek, hogy bármi módon de igyekezzenek mindenütt, ha más-ként nem lehetséges, még kisebb alapokat is teremteni, mert kamatos kamatoztatással azt igen szépen meglehet nevelni.

N. e. közgyűlés! Anélkül, hogy az előző vezetésnek a működését bírálni akarnám, nem hallgathatom el, hogy én egy dolognál kifogásoltam s kifogásolom a kellő gyorsaság s a kellő erély alkalmazásának hiányát, értem ez alatt azt a szomorú körülményt, amidőn lelkészeink egy páran az egyházm. vezetője személye elleni tiszteletlenségre és engedetlenségre ragadtatták magukat. Az illetők meg nem gondolták, hogy ezen ténykedésük által nem az esperes személyét, de az állás tekintélyét sértették.

Hiszen mi egyházfőinket nem dijjazzuk nagy domíniumokkal, nem árasztjuk el világi címekkel, nem részesítjük őket nagy jövedelmekben. Nálunk az egyházi vezetői állás tekintélye, erőssége tehát nem a vagyoni dúslálkodásban, nem a címekbeni tobzódásban leli alapját, hanem találja abban a tisztelet, szeretet és becsülésben, amellyel viseltetni tartozunk és viseltetünk is mindenkor az illető állás személyesítője iránt.

S legyenek meggyőződve, hogy míg e helyen ülök, minden ezirányu indokolatlan, minden jogtalan próbálkozást a legerélyesebben fogok megtorolni.

Állásomból kifolyólag nagyon tágas az a tér, ahol mozogni kell, nagyon sok az a teendő, amely elintézésre vár. mindazáltal ne várjanak tőlem részletes programot.

Hiszen 39 éves működésem az egyházi téren elég bizonyíték arra, hogy milyen irányban óhajtok működni. Irányelveim voltak mindig a munka, szabadelvűség, igazságosság és méltányosság. Ezeket követtem s ezután is ezeket akarom követni.

De mert érzem erőim fogyatékosságát, egész bizalommal, egész nyíltsággal kérem a n. t. egyházmegye becses támogatását.

S ha akár ezt a bizalmat, melyet ma oly nagy mértékben bírok, s mely előfeltétele a sikeres működésnek, fogyni látnám, akár pedig tapasztalnám, hogy vélt képességeim gyengülnek, mindig lesz elég önuralmam elég bátorságom, hogy ettől a diszes állástól megváljak s azt rendelkezésükre bocsássam.

N. t. egyházmegyei közgyűlés! Életemben s emlékezetemre én vagyok családomból a 4-ik, aki ezt a diszes állást betölteni hivatott, 2 Ungban, 1 Zemplénben s 1 Biharban. Ugy akarnám ennek a reám s családomra nézve nevezetes napnak az emlékét megörökíteni, hogy az ne csak pillanatnyi legyen, hanem annak az utódok is hasznát vegyék. Ennélfogva egy kétezer koronás alapítványt tettem, amelyről szóló alapítólevelet van szerencsém n. t. esperes urnak megőrzés végett átadni.

És most Isten áldását kérve a további működésünkre, a gondnoki állást elfoglalom

A tartalmas és reform. anyaszentegyházunk szeretetétől sugárzó, annak jövő fejlődését szívesen munkálni óhajtó beszéd elhangzása után Pataky Pál egyh.-megyei főjegyző üdvözli a gondnokot a következő klaszikus szépségű beszéddel :

Nagyságos egyházmegyei Gondnok Ur!

Sohasem éreztük jobban, mint most, ebben az ünnepeles órában, a Példabeszédes könyv igazságait: Nevetés közben is megfájdul az ember szive! (Páld. XIV. 13.) Valljuk a megépült Jeruzsálem, a helyreállított isteni tiszteleti rend profétájával Nehémiással: „Szent e nap ami Urunknak, és ne bánkódjatok, mert az Urnak öröme a ti erősségetek (Nehém. VIII. 10.)“ Mégis kedvünk volna leülni egy sirhalomra s ott keseregni a vesztés

Jóbbal: édesebb a halál az életnél (Jób XIV). Kedvünk volna a bibliai tanítvány példája szerint a Mester elé állani, s kérni őt, engedje meg, hogy temessük el előbb ami halottainkat (Máté VIII. 21). Hiszen az Írás szavai teljesedtek meg mi rajtunk: „jajgatás van Egyiptomban mert nincs ház amelyiknek halottja ne volna (II. Mózes XII. 30.)“ De bánatos álmódásunkból kemény szavakkal ráz fel Idvezetőnk „temessék el a halottak az ő halottaikat (Máté VIII. 22).“ Figyelmeztet az élet törvényére: Isten nem a halottaknak, hanem az élőknek az Istene (Máté XXII. 32). Szólit kötelességeink teljesítésére: Az én Atyám szüntelenül munkálkodik, én is munkálkodom (Ján. V. 17. Munkálkodjatok ti is mig nappal van. Letörüljük hát könnyeinket s készen állunk hogy szent munkánkat, most már a Te vezetésed alatt tovább folytassuk. Kezedbe adjuk a zászlót, amelyre csak két szót irt fel a történelem muzsája: *Istenért, hazáért*, de ebben a két szóban benne van magyar ref. egyházunk multja, ennek a multnak minden szenvedésével és dicsőségével, benne jövődjöje, küzdelmeink céljával: Isten országával, boldog Magyarországgal. Nagy bizalommal adtuk kezeidbe ezt a zászlót, még mielőtt hűséget esküdtél volna hozzá, mert tudtuk, hogy ehez a zászlóhoz hünek maradnod az eskü szavainál is jobban köteleznék téged családi traditiod, az a történeti név, mely össze van forva nemcsak egyházmegyénk, de a tiszáninnyi kerületünk, sőt az egész magyar protestánsizmus történetével; és a magyar középnemes osztálynak az a két tündöklő erénye, amiről századok fognak regélni még akkor is, mikor már az utolsó nemesi sarj is régön porladozik: áldozatos hűség az egyház, halálig hű szerelem a haza iránt. Vedd és lobogtasd e zászlót Istennek dicsőségére, jók örömére, gonoszok megszegyenyítésére. Mi pedig ígérjük neked, ennek a több mint 27,000 lelket számláló Ungi ref. egyházmegye közönségének nevében, hogy törhetetlen munkakedvvel, építő szeretettel és meg nem tántorodó hűséggel követünk az ígérlet országa felé vezető uton.

Az Isten áldjon, az Isten éltesen!

5. Olvastatott a mult 1916. évi őszi rendes közgyűlés

16-ik határozatával kiküldött szavazatbontó-bizottság jegyzőkönyve a 4 egyházmegyei tanító képviselőre. Beadott 37 szavazó-lap 4-4 szavazattal. A szavazatok következőképen oszlottak meg: Idb. Papp Lajos kapott 35, Karabélyos Gyula 34, Bóczér István 25, Sulyok János 22, Csighy Ferenc 18, Kapery Ferenc 6, Molnár Béla s többen 1-1 szavazatot.

Közgyűlés e jelentés alapján id. Papp Lajost, Karabélyos Gyulát, Bóczér Istvánt és Sulyok Jánost megválasztott egyházmegyei tanító-képviselőknek jelenti ki.

6. A szavazatbontó bizottságok jelentik, hogy szavazatot nem adtak: Korláthelmec 2 alkalommal, Ungtarnóc és Szalóka egy alkalommal.

Közgyűlés a 2 szavazatot nem adott Korláthelmecet 8 korona, az egy-egy szavazatot nem adott Szalókát és Ungtarnócot kifejezetten a lelkész terhére s az egyházmegyei gyám-tár javára 4-4 kor. birságban marasztalja el. E határozat végrehajtásával az egyházmegyei pénztárnok bizatik meg.

7. Bernáth Zoltán világi tanácsbírónak az egyházmegye gondnokává történt megválasztásával egy megüresedett vil. tanácsbírói állás vár betöltésre

Közgyűlés a megüresedett vil. tanácsbíró állásra szavazást rendel el 1918. év július 15-iki határidővel. A szavazatok felbontására s az esetleg szükséges újabb szavazások lebonyolítására Maksa József elnöklete alatt Szilágyi Sándor, dr. Magda Sándor, Stépán Géza és Pataky Pál tagokból álló bizottságot küldi ki azzal, hogy az őszi közgyűlésünkön a szavazás eredményéről számoljon be.

8. Esperes felolvassa az egyházmegye múlt évi vallás erkölcsi, iskolai, anyagi hű képet feltűntető jelentését, amint következik:

Nagytiszeletü Egyházmegyei Közgyűlés!

A béke felől táplált vérmes reményeinket — fájdalom! — az elmúlt év sem váltotta valóra; hanem, mint az előbbiek, ez is csak a háboru borzalmait növelte, pusztítás, vérontás, veszteség és gyász sötét emlékeit hagyva maga után! De volt részünk bőven a veszteség és gyászban egyébként is! . . . Jóságos királyunk, I. Ferenc József túllépve a próféta által megjelölt életkor határát, életének 86-ik, uralkodásának 68-ik esztendejében a múlt év november 21-én megtért őseihez, halálával gyászba borítva nemcsak országunknak, hanem az egész monarchiának népeit. Nagy veszteség érte közelébből egyházmegyénket, egyházmegyei gondnokunknak, Komjáthy Bélának múlt év október hó 27-én oly váratlanul történt halálával. . . Büszkeségünk, dicsekedésünk volt a gondnoki székben Ő, akit nekrológiának ékes tollu írója így jellemez: „elvesztettük Őt is, a békesség, szabadság, faj- és emberszeretet hős katonáját, nemzeti eszményeinknek, református hitünknek, egyházi és iskolai hagyományainknak lángoló lelkü védelmezőjét, bátor szavú, édes ajku szószólóját.“ Érdemeinek bővebb méltatására most nem terjeszkedem ki, mivel ezt már megtettük a múlt december 14-én tartott „ad hoc“ közgyűlésünkben, fájó érzésekkel és hálás kegyelettel emlékeztén meg haláláról és érdemeiről is; melyeket egyházmegyénk papi főjegyzője temetésén Munkácson október 29-én tartott beszédében oly szép koszoruba font, s melyet, mint illet ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvünkben megörökíteni rendelt.

A múlt év gyásza és veszteségei után a természetsszerűleg és törvényszerűleg bekövetkezett örvendetes eseményekről megemlékezni a jelen közgyűlés keretébe tartozik.

Agg uralkodónk halálával a királyi trónt annak várományosa, Károly Ferenc József főherceg IV. Károly név alatt foglalta el s koronázása december 30-án a magyar nemzet örömteljes hódolata között, fényes ünnepek keretében ment végbe. Ifju királyunknak uralkodói ténykedései már eddig is sok szép remények magvait hintették el a honfiak szívében! Adja Isten, hogy

azok onnét kikeljenek s virágozzék fel belőlük a haza boldogsága! . . . Indítványozom, innét, e gyűlésből, fejezzük ki alattvalói hódolatunkat felséges urunk, királyunk előtt! „Lelje népe boldogságán örömét, hir, szerencse koszoruzza szent fejét!“ . . .

A másik örvendetes esemény reánk nézve az egyházmegyei gondnoki széknek a közbizalom egyetértő megnyilvánulásával való betöltése egyházi közéletünknek egy kipróbált, régi hű munkása, Bernáth Zoltán világi tanácsbíránk által, akit csak az imént iktattunk be — kormányzói működése iránt a legszebb reményekkel eltelve — hivatalába. Adjon az Úr neki e remények megvalósításához hosszú életidőt és kegyelmi erőt! . . .

Egyházmegyénk gyülekezetének mult évi vallás-erkölcsi és anyagi állapotáról, iskolai ügyeiről szóló jelentésemet a következőkben van szerencsém röviden előterjeszteni.

I. Vallás-erkölcsi állapot.

Az istenitisztelet ünnep- és vasárnapokon délelőtt, s délután, hétköznapokon minden reggel, bűnbánati heteken estvére is a legtöbb egyházban hitelveink szerint megtartatik. A hívek kellő buzgósággal látogatják a templomot. A lelkészek ünnep- és vasárnapokon délelőtt predikációt, délután bibliamagyarázatot vagy predikációt, némely helyen kátémagyarázatot tartanak és templomi beszédeiket szabadon adják elő. Azonban az istenitisztelet rendes megtartására vonatkozó ezen általánosságban értendő kijelentés alól még mindég vannak kivételt képező egyházak; ilyenek a következők:

Korláthelmecen hétköznapokon nem tartatik meg rendszeren az istenitisztelet, állítólag „a hívek részvétlensége miatt“.

Minajban még mindig csak ünnep- és vasárnapokon délelőtt van istenitisztelet; aminek most indokául szolgálhat azon körülmény, hogy a lelkész felfüggesztve lévén, a beszoigáló ungvári segédlelkésznek Minajba többször kimenni nem lehet.

A minaji egyházhoz tartozó homoki hívek az egyházlátogatóság előtt azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy náluk havonként egyszor istenitisztelet tartassék.

Ungpinkócon hétköznapokon hetenként csak kedden és pénteken, Ungcseplyben, Veskócon csak hétfőn és szombaton, Gálocsban pedig egy reggelen sincs istenitisztelet, állítólag „a gyülekezet néptelensége miatt”. — Sárosmezőn is csak ünnep- és vasárnapokon mennek templomba. — Mokcsában sem tartanak hétköznapokon minden reggel istenitiszteletet.

Bátfa Palló társegyházakban ünnep- és vasárnapokon felváltva, egyik helyen délelőtt, másikon délután, Pallóban kedden és pénteken tart a lelkész hétköznap reggeli istenitiszteletet, amely rendtartás a társegyházak egymáshoz való viszonyából folyik.

Ungmogyoróson egy idő óta sem vasárnapokon, sem hétköznapokon nem tartatott istenitisztelet, mivel a hadbavonult előkönyörgő-tanítót nőtanító helyettesíti; a jelenlegi mokcsai segédlelkész pedig dacára annak, hogy az ungmogyorósi hívek az átjárásért neki külön díjazást ajánlottak s dacára annak, hogy az esperes őt még novemberben elkötelezte arra, hogy Ungmogyoróson minden vasárnap egyszer istenitiszteletet tartson, annak tartását megtagadta.

Kovács Ferenc mokcsai segédlelkész ellen, aki az esperesi intézkedésnek eképen ellenszegült, s ezen eljárásának megindokolását még csak meg sem kísérelte, a fegyelmi eljárás elrendelését tisztelettel kérem. — Azon lelkészeket pedig, akik megfélemlítve a mi Urunknak ama mondásáról: „Valahol ketten, vagy hárman egybe gyűltek az én nevemben, ott leszek köztetek,” a hétköznap-i istenitiszteletek meg nem tartását még mindig „a gyülekezetnek csekély létszámával” próbálják igazolni s nem tesznek eleget az istenitiszteletek megtartására vonatkozó egyházkerületi határozatoknak és az ezeken alapuló s múlt őszi egyházmegyei közgyűlésünk 40. sz. határozatában foglalt azon ismételt figyelmeztetésnek, hogy „a templomi istenitiszteletek mindennapi megtartását legfőbb kötelességüknek ismerjék” kérem fegyelmi eljárás terhe alatt a mindennapi templomi istenitiszteletek tartására elkötelezni, vagy ellenök a fegyelmit már most elrendelni! (Lásd 1916. őszi em. jkv. 40. sz.)

Az úri szent vacsora a meghatározott alkalmakkor minden egyházban kiszolgáltató s az azzal élők száma a háborus viszonyokhoz képest megfelelő volt.

A konfirmációra az anyaegyházakban a lelkészek, leányegyházakban az illető tanítók készítették elő a növendékeket s a konfirmálás mindenütt ünnepélyesen a templomban folyt le. — Korláthelmecen és Gállocsban azonban nem volt konfirmáció, előbbeni helyen mivel lelkész fel volt függesztve, utóbbi helyen, hogy miért: nincs megindokolva.

A felnőtt ifjak vasárnapi vallásos oktatásban részesültek: Jenkén, Kereszten; Vajánban az ismétlősök. A házasulók kihirdetése, egyházi megáldása egy esetben sem mellőztetett. — Baptisták már csak Eszenyben és Záhonyban vannak néhányan. Temető kivilágítása szokásban van, de csak egyes házások részéről: Ungtarnócon, Zaharban, Jenkén, Kereszten, Mokcsában, Solymoson és Korláthelmecen, ahol a református nők a „rózsafüzéres“ összejöveteleken is megjelennek.

Énekkarok, ifjusági egyesületek nem szerveztettek, sőt a meglevők sem működtek a tagoknak hadbavonulása s a világitó- és tüzelőanyagok hiánya miatt. Ugyanezen okok miatt nem tartattak vallásos felolvasások sem.

A valláserkölcsi olvasmányok Bezöt, Jenkét, Zahart, Mokcsát, Ungmogyoróst, Veskócot, Szeretvát, Solymost, Sárosmezőt, Vámoslucskát kivéve minden egyházban terjesztettek.

Az áldozatkészség gyülekezeteinknél az elmúlt évben is megfelelő mértékben nyilatkozott meg. Az adakozók közül kiemelendő Árvay Ödön veskóci gondnok, aki egyházának harangra 1000 koronát és Béres Mihályné Hura Zsuzsánna vámoslucskai egyháztag, aki egyházának 6000 K értékű ingatlant hagyományozott. Itt kell feljegyeznünk hálás érzések között a mai nap örvendetes eseményeként, hogy egyházmegyénk gondnoka, Bernáth Zoltán ur önnagysága nemes szívének sugallatát követve gondnoki székének elfoglalását a csapás által sujtott lelkészek és tanítók és építkező egyházak segélyezésére tett 2000 koronás alapítvánnyal tette emlékezetessé.

Az áldásos béke, szeretet, egyetértés még mindig nincs meg a korláthelmeci és minaji gyülekezetekben. Az egyházlátogatóságnak ezen egyházakra vonatkozó külön jelentését a nt. közgyűlésnek különös figyelmébe ajánlom.

II. Az egyházközségek közléte, szervezete, vagyona.

A presbytérium mindenütt szabályszerűen van szervezve Ungmogyorós kivételével, ahonnét annak tagjai egynek kivételével bevonultak katonai szolgálatra s helyök betöltetlen. Ugyanitt a múlt év folyamán presbyteri gyűlés nem tartatott.

A presbyterek nem teljesítik a törvényben előirt kötelezéseiket: Gállocsban, ahol a folyó évi adókimvetést, költségvetést elkészíteni vonakodnak s Korláthelmecen, ahol nem is teljesíthetik, mivel a lelkész — mint maga mondja — a presbytériummal minden összeköttetést megszakított.

Az egyház ládája Ungmogyoróson zár nélkül van; Bajánházán, Veskócon, Kereszten pedig a gondnoknál tartatik. A veskóci egyháznak nincs hivatalos pecsétje.

Még mindig nincs paróchiális könyvtár törzskönyve Tiszaásványban, lelkészi iktatókönyv Minajban.

Egyházi épületek rossz karban vannak: Csapon melléképületek; Tiszaásványban a templom; Eszenyben iskolaépület, csűr; Tizasalamonban melléképületek; Pinkócon csűr; Jenkén istálló; Bátfán csűr; Pallóban templom; Kistráton, Kiscejőcön, Nagycejőcön melléképületek; Korláthelmecen iskola és melléképületek; Botfalván tanító-lak; Gállocsban paplak s melléképületek; Vajánban templom, iskola; Ungcsepelyben, Bajánházán templom; Nagyszeretván templom, paplak, melléképületek; Felső-rócsén templom, iskola s melléképületek; Sárosmezőn iskola; Minajban az egyházmegye költségén renovált paplak, melynek egy részében a lelkész életneműt, répaszeletet tart s e miatt a férgék megrongálták; a csűr, melynek szalmafedelét a lelkész leszedette s alomnak felhasználta s most a falak fedőlék nélkül állanak. (Erről az egyházlátogatóság külön jelentést adott be).

Az egyház nevére nincs telekkönyvezve: Órdarmán 2 hold, Zaharban 1 hold föld; Ungpinkócon a tanító fundus; Ungmogyoróson a templomhely; Veskócon a tanító által használt ingatlanok a község tulajdonát képezik.

Lelkészi fizetés hátralékban van: Korláthelmecen, Minajban; egyházi adóhátralék ugyanitt; továbbá Eszenyben és Tiszaágteleken kevés; Kisdobronyban 3751 K,

Nagydobronyban 1500 K, (ez utóbbi helyen behajtás alatt).

Egyházi adókönyvecske még mindig nincs használatban: Bátfán, Pallóban, Nagyszelmencen, Szirénfalván, Mokcsában, Ungmogyoróson. Magtári kamat nem folyt be Korláthelmecen.

Folyó évi költségvetést, adókimutatást a presbyterium el nem készítette: Korláthelmecen és Gállocsban; ez utóbbi helyen azért, mert a lelkész a régi terménybeli fizetést, illetve annak napi folyó árát kívánja.

Korláthelmecen és Minajban a gondnoki számadás el nem készített, emiatt pénztári vizsgálat sem volt tartható. Nagyszeretván a számadás nincs rendben; alapok, alapítványok, adósság megállapíthatók nem voltak: Nagydobronyban állami adóhátrálék van. Perben áll: a jenkei egyház, mint felperes az egyház földjének bérlőivel; a vámoslucskai egyház, mint alperes Laufer Ignác vállalkozóval, aki a pert a kir. törvényszéken elvesztette, de felebbezett s most az ügy a kir. táblán van.

A temető nincs kellő gondozás alatt: Iskén; Vajánban, hol azt a cigányok rongálják, (Közig. hatóságnál be van jelentve.)

III. Iskolai ügyek.

Tanítóink közül még mindig katonai szolgálatban vannak: 1. Ajtay Sándor hadifogoly (Csongor). 2. Mátyás István (Tiszasalamon). 3. Péter Sándor (Nagygejőc). 4. Mészáros Károly (Korláthelmec). 5. Kézy György (Bező). 6. Szanyó Sándor (Vaján). 7. Ifj. Papp Lajos hadifogoly (Ungmogyorós). 8. Németh János (Vámoslucska). 9. Szeres Dezső (Felsőőröcsé).

Időiglenes tanítókul beerősítették az iskolai év megkezdése után: 1. Horváth Katalin állami okleveles tanítónő Tiszasalamonba. 2. Nagy Erzsébet áll. okleveles tanítónő Nagygejőcbe. 3. Bedő Irma áll. okleveles tanítónő Korláthelmecre. 4. Magda Piroska állami okleveles tanítónő Vajánba. 5. Koncsol Anna áll. okleveles tanítónő Vámoslucskára. 6. Tokaji Nagy Margit állami okleveles óvónő Felsőőröcsére. 7. Laky Ilona képezdei növendék Palágyba.

Bezőben és Szirénfalván a tanítás szünetelt, mivel ezen egyházakban a tanítói állásokat — bár pályázat volt azokra hirdetve — nem sikerült betölteni.

Iskolai felszerelés hiányos: Nagydobronyban, Korláthelmeceken, Ungpinkócon, Csicsserben, Vajánban, Veskócon, Sárosmezőn.

Iskolai könyvtár nincs: Szalókán, Korláthelmeceken, Jenkén, Kereszten, Ungnyarádon; Ungmogyoróson, Magasréven, Sárosmezőn.

A tanterem nem törvényszerű: Korláthelmeceken, Ungpinkócon, Vajánban, Felsőrócsén, Sárosmezőn.

IV. Statisztikai adatok.

1. Népmozgalmi adatok.

Egyházmegyénk lélekszáma: 27,689. Született 235 fi, 217 nő; összesen 452. Meghalt 228 fi, 277 nő; összesen 505. Házasságot kötött: 64 tiszta, 44 vegyes; összesen 108. Konfirmáltatott: 288 fi, 318 nő; összesen 606. Áttért hozzánk: 2 fi, 4 nő; összesen 6. Kitért tőlünk: 1 fi, 4 nő; összesen 5. Megegyezés kötött a gyermekek vallására nézve: javunkra 4, kárunkra 1 esetben.

2. Adakozások kimutatása

az ungi református egyházmegyében az 1916-ik évről.

1. Csap. Isten dicsőségére	1133	90	
Templomra	20	—	
Egyházfentartásra	165	—	1318 90
2. T.-ásvány. Isten dicsőségére	302	47	
Templomra	252	—	
Urasztalára	27	—	581 47
3. Eszeny. Isten dicsőségére	175	—	
Orgonaalakra	72	—	
Perselypénz	111	46	
Ifj. Kádas József egyházfentartásra	400	—	
Urvacsorai jegyekre:			
n. Kádas Józsefné	18	—	
Átvitel:	2676	83	1900 37

	Áthozat:	2676 83	1900 37
Eszeny. Szabó István lelkész és Adorján Kálmán körjegyző		20 —	796 46
4. Szalóka. Isten dicsőségére		10 —	
" Perselypénz		59 91	
" Hősök emlékére		252 50	322 41
5. T.-ágtelek. Isten dicsőségére		131 —	
T.-ágtelek. Perselypénz		81 87	212 87
Urvacsorai kenyeret és bort adtak : Nagy Lajosné, Hidi Miklósné, Györke Mártonné, Györke Károlyné, Jakab Kálmánné, Szakács Áron- né, Jakab Andrásné, Nagy Gyuláné, Györke Károlyné.			
6. Kisdobrony. Isten dicsőségére		646 —	646 —
Kisdobrony. Urvacsorai ke- nyeret és bort adtak : Nagy Menyhértne, Nagy Zsig- mondné, Sós Regina, Gál Istvánné, Komonyi Lajosné, Váradi Károlyné, Böször- ményi Jánosné, ifj. Berta Jánosné, Gál Károlyné, Nagy Sándorné lelkészne.			
7. N.-dobrony. Isten dicsőségére		329 80	329 80
8. Csongor. Isten dicsőségére		571 70	
Egyházfenntartásra		90 74	662 44
9. Záhony. Isten dicsőségére		336 —	336 —
10. T.-salamon. Isten dicsőségére		364 40	
" Orgonára		20 —	
" Perselypénz		100 56	484 96
11. Szürte. Isten dicsőségére		329 —	329 —
12. Kistrát. Isten dicsőségére		532 —	532 —
13. Kiscegyőc. Isten dicsőségére		554 45	554 45
14. Nagygejőc. Isten dicsőségére		1701 90	1701 90
15. Botfalva. Isten dicsőségére		134 39	134 39
16. Ungtarnóc. Isten dicsőségére		351 —	351 —
	Átvitel:	9294 05	9294 05

	Áthozat:	9294 05	9294 05
17. Ungvár. Isten dicsőségére . . .		523 —	
Perselypénz . . .		371 —	
Más célokra . . .		182 67	1076 67
18. Bező. Isten dicsőségére . . .		897 10	897 10
19. Zahar. Isten dicsőségére . . .		813 50	813 50
20. Ungpinkóc. Isten dicsőségére . . .		80 50	80 50
21. Jenke. Isten dicsőségére . . .		765 60	765 60
22. Kereszt. Isten dicsőségére . . .		273 30	273 30
23. Bátfa. Isten dicsőségére . . .		39 —	39 —
24. Palló. Isten dicsőségére . . .		228 —	228 —
25. Gálocs. Isten dicsőségére . . .		102 —	102 —
26. Palágy. Isten dicsőségére . . .		597 —	597 —
27. Nagyszelmenc. Isten dicsős.		402 16	402 16
28. Szirénfalva. Isten dicsőségére . . .		427 44	427 44
29. Ungnyarád. Isten dicsőségére . . .		993 —	993 —
30. Vajkóc Isten dicsőségére . . .		325 —	325 —
31. Nagykapos. Isten dicsőségére . . .		704 —	704 —
32. Csicsér. Isten dicsőségére . . .		514 18	514 18
33. Bés. Isten dicsőségére . . .		134 —	134 —
34. Iske. Isten dicsőségére . . .		305 79	305 79
35. Vaján. Isten dicsőségére . . .		74 50	
Perselypénz . . .		51 29	
Templomra . . .		21 —	146 79
36. Mokcsakerész. Isten dicsős. . .		104 —	
Perselypénz . . .		59 64	163 64
37. Ungmogyorós Isten dicsős. . .		166 —	166 —
38. Ungcsepely. Isten dicsőségére . . .		130 —	130 —
39. Veskóc. Isten dicsőségére . . .		59 —	
Árvay Ödön harangra . . .		1000 —	1059 —
40. Bajánháza. Isten dicsőségére . . .		288 —	288 —
41. Magasrév. Isten dicsőségére . . .		440 50	440 50
42. Nagyszeretva. Isten dicsőségére . . .		183 60	183 60
43. Pályin. Isten dicsőségére . . .		700 —	700 —
44. Solymos. Isten dicsőségére . . .		314 30	314 30
45. Felsőrócse. Isten dicsőségére . . .		849 60	849 60
46. Sárosmező. Isten dicsőségére . . .		347 90	347 90
47. Vámoslucska. Isten dicsős. . .		779 81	
Néh. Béres Mihály- né, Hura Zsuzsánna tem- plomra hagyom. ingatlant . . .		6000 —	6779 81
Adakozások összege:		29541 43	29541 43

3. Építkezések kimutatása

az ungi református egyházmegyében az 1916-ik évben.

1. Csap, javítások	328 K 10 f
2. Eszeny, renoválás	2175 K — f
3. Szalóka, javítás	86 K 58 f
4. Kisdobrony, javítások	439 K 47 f
5. Csongor, javítások	283 K 01 f
6. Záhony, javítások	1375 K 66 f
7. Kisgejőc, templom renoválás	2653 K 65 f
8. Botfalva, javítás	96 K 34 f
9. Ungvár, javítások	1733 K 67 f
10. Gállocs, javítások	797 K 10 f
11. Szirénfalva, javítások	27 K 25 f
12. Ungnyarád, javítások	810 K 48 f
13. Vajkóc, javítások	621 K 12 f
14. Nagykapos, javítások	1029 K 31 f
15. Csicsér, javítások	550 K 90 f
16. Bés, renoválás	4477 K 54 f
17. Mokcsakerész, javítások	1216 K 50 f
18. Ungcsepely, javítások	773 K 20 f
19. Veskóc, javítások	1072 K f
20. Magasrév, renoválás, kerítés	3236 K 39 f
21. Pályin, javítások	500 K — f
22. Sárosmező, javítás	226 K 90 f
Összesen:	24500 K 17 f

Jelentésemnek intézkedést igénylő pontjait a nt. egyházmegyei közgyűlés tárgyalása alá bocsátva, magamat szives jó indulataikba továbbra is ajánlom.

Tizsasalamon, 1917. május hó.

Szücs István,
esperes.

Közgyűlés a nagy figyelemmel és részletezőséggel összeállított jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja s az esperesnek fáradságos munkájáért köszönetét nyilvánítja. A jelentés alapján az egyes gyülekezetekben észlelt hiányokra és fogyatkozásokra nézve a köv. határozatokat hozza:

1. Közgyűlésünk Gállocsba Maksa József

és Szilágyi Sándor tanácsbírákat küldi ki a folyó évi adókiivetés és költségvetés rendezetlen ügyeinek elintézése céljából. E bizottság által felszámított kiadásokat nem az egyház közpénztára, hanem kifejezetten a lelkész vagy a presbiterium tagjai tartoznak fedezni, aszerint, amint a mulasztás egyik vagy másik fél hibájából eredt. (E. T. III. t.-c. 6. §.)

2. Egyházmegyei közgyűlésünk Arvay Ödön gondnoknak, ki vallásos buzgóságát, egyháza iránti szeretetét már több ízben tettekkel is kifejezésre juttatta, azon példás ténykedéseért, hogy a veskóci leányegyháznak 1000 koronát ajándékozott harang alapra, a maga részéről is köszönetét nyivánítja és elismerését fejezi ki.

3. A vámoslucskai lelkészt felhívja közgyűlésünk, hogy Béres Mihályné sz. Hura Zsuzsanna 6000 kor. értékű adományának céljáról és mikénti kezeléséről őszi közgyűlésünkre jelentést tegyen.

8 a. Esperes jelenti, hogy Bernáth Zoltán, egyházmegyei gondnokunk beiktatása alkalmából Bernáth Zoltán-alapítvány címén 2000 (kettőezer) K alapítványt tesz (hadikölcsönkötvényekben), amelynek évenkénti kamatai a kebelbeli és építkező egyházak és elemi csapással sujtott lelkészek, tanítók részére lesz kiadandó $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{3}$ -ad arányban. Ha idők folyamán a népiskolák általános államosítása megtörténik, azon esetben a tanítókat illető $\frac{1}{3}$ -ad rész is a lelkészeket fogja illetni.

Közgyűlésünk a nemes célu alapítványt hálás köszönettel fogadja s az alapító-levelet 4 példányban fölterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre megerősítés céljából. Az alapítványi összegről szóló hadikölcsön-kötvény pedig átadatik az egyházmegye pénztárnokának kezelés végett.

9. A főtiszteletű egyházkerület 6—147. sz. határozatában a sárospataki főiskola fejlesztése, illetve egy főiskolai internátus mielőbbi felállíthatása érdekében amaz óhajának adott

kifejezést, hogy egyházkerületünk anya-, társ- és leány-egyházainak hiveire fejenkénti 1 K vettessék ki egyszers-mindenkori járulékképen. E határozat egyházmegyei intéz-kedést igényelvén,

közgyűlésünk kimondja, hogy a nemcsak ref. felekezeti, de egyetemes kulturális célt szolgáló sárospataki főiskola fejlesztése érdeké-ben méltányos, sőt szükséges, hogy az iskolát fentartó egyházkerület minden egyes egyháza hivei számának arányában megadóztassék. Épen ezért felhívja az egyházmegye területén levő összes anya-, társ- és leányegyházakat, hogy a legutolsó népszámlálás adatai szerinti, fejen-ként számított 1 K rendkívüli adót állítsanak be lehetőleg egy összegben az 1918. évi, eset-leg megosztva az 1918—20. évi költség-, illetve adókiivetésükbe. Ahol pedig ez az egyház, illetve a hivek anyagi viszonyaira való tekintettel a legnagyobb jóakarat mellett sem eszközölhető, ott utasítatnak a lelkészek, hogy a kívánt összeget közadakozás útján a lehető legrövidebb idő alatt összehozni tartsák kötelességüknek.

10. Ugyanazon egyházkerületi határozat a fentemlített nagy feladathoz illő jótékonyagra hívja fel a kebelében lévő összes egyházmegyéket.

Közgyűlés a számvevőszék javaslatának meghallgatása után 5000 korona adományt szavaz meg a sárospataki főiskola fejlesztésére az egyházmegye részéről s felhatalmazza a pénztárnokot, hogy ez összeget az 1917. évtől kezdve évi 1000 (egyezer) koronás részletek-ben az egyházmegye pénztárából kiutalja.

11. Esperes a főtiszteletű egyházkerület 94—147. sz. határozatának kivánságára az istentiszteletek megtartásáról a következő részletes jelentést terjeszti a közgyűlés elé hatá-rozathozatal s azután a főtiszteletű egyházkerületre való feler-terjesztés végett: Az istentiszteletek ünnep- és vásárakon délelőtt és délután, hétköznapokon minden reggel, bűnbánati

héten délután is a legtöbb egyházban hitelveink szerint megtartatnak s a hívek kellő buzgósággal látogatják a templomot. A lelkészek ünnep- és vasárnapokon délelőtt predikációt, délután predikációt, illetve bibliamagyarozatot, némely helyen kátémagyarozatot tartanak szabadon előadva. Ez általánosítás alól kivételt képeznek a következő egyházak: 1. Korláthelmecen hétköznapokon nem tartatik meg rendszeren az istentisztelet, állítólag „a hívek részvétlensége miatt”. 2. Minajban ünnep- és vasárnapokon csak délelőtt tartatik istentisztelet. E körülmény most indokolt, mert a lelkész fel lévén függesztve, a beszolgáló ungvári segédlelkész többször nem mehet Minajba az istentisztelet végzésére. A minaji egyházhoz tartozó homoki hívek kérik, hogy náluk havonként egyszer istentisztelet tartassék. 3. Ungpinkócon hetenként csak kedden és pénteken; 4. Ungcsepelyben és Veskócon csak hétfőn és szombaton; 5. Gálocsban pedig egy hétköznap reggelen sincs istentisztelet, állítólag „a gyülekezet részvétlensége miatt”. 6. Sárosmezőn csak ünnep- és vasárnapokon van istentisztelet. 7. Bátfa—Palló társegyházakban ünnep- és vasárnapokon felváltva, egyik helyen délelőtt, a másikon délután, hétköznapokon Pallóban kedden és pénteken tart a lelkész istentiszteletet, mely rendtartás a társegyházak egymáshoz való viszonyából folyik. 8. Ungmogyoróson egy idő óta sem vasárnap, sem hétköznap nem tartatik istentisztelet, mert az előkönyörgő hadbavonult s helyettese nőtanító; a mokcsai segédlelkész pedig a kilátásba helyezett külön díjazás s az esperesi elkötelezés dacára megtagadta az istentisztelet tartását. Kovács Ferenc mokcsai segédlelkész ellen ezért fegyelmi eljárás indítandó. 9. Korláthelmecen és Gálocsban nem volt konfirmáció, az előbbi helyen, mert a lelkész fel volt függesztve, az utóbbi helyen a konfirmáció elmaradása nincs megindokolva. Esperes a fentebbiek után kéri a közgyűlést, hogy a kötelességmulasztó lelkészeket fegyelmi eljárás terhe alatt utasítsa az istentiszteletek pontos végzésére, vagy ellenük a fegyelmit már most rendelje el.

Közgyűlés a jelentést tudomásul véve
1. fegyelmi eljárás terhe alatt utasítja a Korláthelmeci, ungpinkóci, ungcsepelyi, gálocsi és mokcsai lelkészeket, hogy anyaegyházaikban mindennap s az illetők a meghatározott napo-

kon filiáikban is a hétköznapi istentiszteleteket tartsák meg s erről teyenek jelentést az esperesi hivatalhoz 2. A homoki egyház azon kérelmét, hogy Homokon havonként egyszer istentisztelet tartassék, közgyűlés akkor fogja tárgyalni, ha a minaji anyaegyházban a normális viszonyok helyreállanak. 3 Kovács Ferenc segédlelkész fegyelmi alá helyezésétől — minthogy az illető időközben az egyházmegyéből eltávozott — a közgyűlés eltekint.

12. Esperes a főtiszteletű egyházkerület 20—146 sz. határozatának kivánságára előterjeszti a lelkészek belmissiói munkásságáról szóló részletes jelentését táblázatos kimutatásban.

Közgyűlés a jelentést tudomásul véve a főt. egyházkerületre felterjeszti.

13. A főtiszteletű egyházkerület 10—147. sz. határozatában ismételten felhívja egyházmegyénket, hogy a missiói egyházaknak vallásos iratokkal való ellátására — ha csekélyebb összeget is — évi hozzájárulásképen szavazzon meg.

Közgyűlés a missiói egyházaknak vallásos iratokkal való ellátására évi 10 (tiz) K hozzájárulást állapít meg az egyházmegye pénztárából s határozatáról a főt. egyházkerületet értesíti.

14. A főtiszteletű egyházkerület 92—147. sz. határozatában javaslatot kér a kebelbeli egyházmegyéktől aziránt, vajjon a sublegátus intézményt megszüntetendőnek tartják-e csatlakozva az abauji egyházmegye határozatához, vagy annak fentartását továbbra is óhajtják?

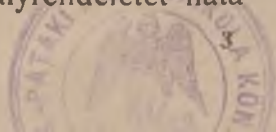
Közgyűlés a sublegátusi intézményt továbbra is fentartandónak véleményezi.

15. A főtiszteletű egyházkerület 79—146. sz. határozatában hozzájárulás, illetve indítványtétel végett teszi le a kebelbeli egyházmegyékhez a gömöri egyházmegye és az ORLE indítványait. A gömöri egyházmegye indítványozza, hogy „az egyetemes konvent által megszabott egységárok

miatt javadalomcsonkulást szenvedő egyházi tisztviselők díjlevelük szerint szedhessék fizetésüket s ha ezekre az egyház pénztárában fedezet nincs, rendkívüli egyházi adóból fedeztessék a hiány s e rendkívüli adó terményben és munkában is kivehető legyen.“ Továbbá, hogy amely egyház presbiteriuma e rendeletnek ellene szegülne, az ellen fegyelmi eljárás indíttassék. Az ORLE kéri egyházkerületünket, hogy a díjlevelek ügyének végleges elintézése iránt a javadalmások érdekeinek teljes megóvásával intézkedjenek.

Egyházmegyénk a mai zavaros időket nem tartja alkalmasoknak arra, hogy most, talán az egyöntetűség kedvéért, a régi díjlevelek természetbeni járandóságai pénzértékre változtassanak. S tekintve azt, hogy az adócsökkentési segély, mely a hivek terhén enyhített ugyan, de az egyházi javadalmásokat alig elviselhető nyomorba döntötte, közgyűlésünk csatlakozva a gömöri egyházmegye indítványához, hangsúlyozza, hogy a régi díjleveleket ma is teljes érvényű kétoldalu szerződéseknek tekinti s kéri a főtiszteletű egyházkerületet, hogy akár a gömöri indítványban előadott módozat szerint, akár más rendelkezésére álló eszközök segítségével odahasson, hogy az egyházi javadalmások díjlevelükben biztosított járandóságaikat természetben vagy a mai áraknak megfelelő pénzértékben megkaphassák.

16. Olvastatott dr. Magda Sándor lelkésznek a stóladíjak korszerű rendezése ügyében előterjesztett következő indítványa: Tekintettel arra, hogy az évtizedekkel ezelőtt — az akkori viszonyokhoz képest is szerényen megállapított stóladíjak a pénz vásárló értékének csökkenése folytán ma már a lelkészi funkció tisztességét lealázó csekélységre redukálódtak; mondja ki a közgyűlés, hogy méltányosnak, sőt magasabb egyházi érdekből szükségesnek tartja a stóladíjak korszerű, a lelkészi szolgálat tisztességének megfelelő rendezését. Eme meggyőződésétől indítatva tisztelettel kérje a főtiszteletű egyházkerületet, hogy régi szabályrendeletét hatá-

lyon kívül helyezve új szabályrendeletet alkosson, mely a lelkészi stóladijakat a következő összegekben határozza meg: 1. keresztesítés 2 (kettő) korona, 2. házasságkötés megáldása 8 (nyolc) korona, 3. temetés imádsággal 6 (hat) korona, temetés orációval, illetve predikációval 12 (tizenkettő) korona.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja azon kiegészítéssel, hogy az énekvezéri stóladij a lelkészi stóladijjal együtt az eddigi kulcsnak megfelelő arányban szintén felemeltesék.

17. Esperes jelenti, hogy ideiglenes tanítókul beerősítettek az iskolai év megkezdése után a következők: 1. Horváth Katalin állami tanítónő Tizzasalamonban, 2. Nagy Erzsébet állami tanítónő Nagygejőcben, 3. Bedő Irma állami tanítónő Korláthelmece, 4. Laky Ilona képezdei növendék Palágyba, 5. Magda Piroska állami tanítónő Vajánban, 6. Kóncsol Anna állami tanítónő Vámoslucskára, 7. Tokaji Nagy Margit okleveles óvónő Felsőőröcsére.

Tudomásul szolgál.

18. Könyves István nagyszeretvai, Szabó Sándor botfalvai és Ladányi Mihály mokcsai segédlelkészek kérik az egyházmegyébe való bekebeleztetésüket.

Kérelmező segédlelkészek beterjesztett okmányaik alapján az egyházmegyébe bekebeleztetnek.

19. Olvastatott az egyházmegyei számvevőszéknek folyó évi április hó 27-én felvett jegyzőkönyve az „Ungi ref. egyházmegyei pénztár” alapítványainak és tőkepénzeinek 1916. évi bevételeiről és kiadásairól szóló számadások megvizsgálása tárgyában.

I. P. Horváth Mária és Simon alap.

Bevételek.	Kiadások.
Mult évi pénzmaradvány 34599 22	Tőkekihelyezés . . . . . 25900—
Tőke befizetés 39193 64	Esperes tiszteletdíja . . . . . 500—
F. évi kamat 9909 55	Pénztárnok másfél évi fizetése . . . . . 2400—
Hátrálékos kamat 2127 44	Em. ügyész tiszteletdíja . . . . . 400—
Ungvári ház jövedelme 3648 33	Közalapi pénzkézeli . . . . . 200—
Kezelési költség 1126 94	Em. jkvek nyomása 651 10
E.-megyei jkvekért . . . . . 292—	Számvevőszék fuvar- s napidija 471 20
Számvevőszék fuvar s napidija 165 20	Sárospataki lapok 429 92
	Egyenértéki adó 55 04
	Betörés elleni biztosítás 27 42
	Ungvári ház fentartása 1812 94
	Segélyekre 13917 40
<u>91062 32</u>	<u>46965 02</u>

Pénztári forgalom.

	1916.	előző évben
Bevétel	91062 32	50830 29
Kiadás	46955 02	16231 07
Pénzmaradv.	44097 30	34599 22

A tár állása.

	1916.	előző évben
Kihely.tőke	145216 59	158510 23
Kamathátr.	3501 75	3068 82
Készpénz	44097 30	34592 22
	<u>192815 64</u>	<u>196178 27</u>

Számvevőszék a számadást helyesnek és okmányokkal igazoltnak találván, javasolja ennek a jóváhagyását s tudomásvétel végett a főt. egyházkerületre való felterjesztését.

Közgyűlés a P. Horváth Mária és Simon alap 1916. évi számadását jóváhagyja s tudomásvétel végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

19/a. Olvastatott ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv az egyházmegyei pénztárban kezelt többi alapok és tőkék 1916. évi számadásairól, mely szerint a pénztárban kezelt összes alapoknál a bevétel (a P. Horváth Mária és Simon alapéval együtt) 153771 26; kiadás 86006 28. Pénzmaradvány 67764 98 K, mely összeg részben készpénzben, részben takarékpénztári könyvön felmutattatott. Javasolja a számvevőszék, hogy az egyházmegyei pénztár 1916. évi számadása jóváhagyassék s pénztárnoknak buzgó működésének elisme-

rése mellett a számadásba vezetett tételekre nézve a felmentvény megadassék. Ugyancsak elismerés és köszönet illesse Komjáthy Gábort is, aki az ungvári ház számadását vezeti s e ház jövedelmezővé tétele végett eddig is nagy fáradással járó buzgóságot fejtett ki.

Közgyűlés a számvevőszék jelentése alapján az egyházmegyei pénztárban kezelt összes alapok számadásait jóváhagyja. A pénztárnoknak ügybuzgó és lelkiismeretes működésének elismerése mellett a számadásokba vezetett tételekre nézve a felmentvényt megadja.

Köszönetét és elismerését nyilvánítja Komjáthy Gábor ungvári lelkésznek is az ungvári házra vonatkozó bevételek és kiadások kezelésénél, számadásainak elkészítésénél tanusított lelkiismeretes és ingyenes munkásságáért.

19/b. Ugyanazon számvevőszék mult tavaszi gyűlésünk 23(b)3. sz. határozatával az egyházmegyei gyámintézet megerősítése céljából javaslattételre utasított a tekintetben, hogy a régi lelkészek ne köteleztessenek-e el ismét az évi 2⁰/₀-os tagdíj fizetésére. Erre vonatkozólag jelenti a számvevőszék, hogy a gyámintézet az özvegyek és árvák ellátását megbirja s így a régi lelkészek továbbra is felmenthetők — legalább is a háboru tartama alatt — a 2⁰/₀-os tagdíj fizetése alól.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata alapján a régi lelkészeket a 2⁰/₀-os tagdíj fizetése alól — további intézkedésig — továbbra is felmenti.

19/c. Mult évi tavaszi közgyűlésünk 23/a. sz. határozatával megállapította, hogy a Horváth Mária-alap a gálóczi egyháznak 30 korona tőkesegély kamatot fizet anélkül, hogy ez a teher az állandó segélyek közt nyilvántartatnék s anélkül, hogy ezen kötelezettség jogforrását ismerné a közgyűlés. Erre nézve felvilágosító jelentést kért a gálóczi egyháztól. A gálóczi egyház lelkésze erre bejelenti, hogy a gálóczi lelkészi javadalomnak tőkesegéllyel való felemelése végett az ungi egyházmegye az 1890. december 2-án tartott rendkívüli

egyházkerületi gyűlésre beadott B/II. mintájú rovatos iven a kért tőkesegély $1\frac{1}{2}\%$ -os törlesztésére elkötelezte magát s azt a szóban forgó 30 koronával mindezideig fizette is. Mult évi őszi közgyűlésünk 28. sz. határozatával az ügyet a számvevőszékhez utalta annak a megállapítása végett, hogy a gálócsi egyház jelenlegi anyagi helyzete nem teszi-e lehetővé, hogy ennek a kötelezettségnek most már az egyház maga tegyen eleget? Számvevőszék a megbízásnak eleget tévén, javasolja, hogy a gálócsi egyház, tekintve jelenlegi anyagi helyzetét, ezt az $1\frac{1}{2}\%$ -os törlesztési hányadot — az évi 30 koronát — most már maga fizesse.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata alapján az $1\frac{1}{2}\%$ -os törlesztési hányadnak — az évi 30 koronának — a fizetésére a gálócsi egyházat kötelezi el. E határozat ellen Gecse Géza gálócsi lelkész, tekintettel arra, hogy a gálócsi egyház most sincs kedvezőbb helyzetben, mint volt 1890 ben, s hogy templomépítésből kifolyólag tetemes adóssággal küzd, felebezést jelent be.

20. Ugyanazon számvevőszék beterjeszti az egyházi számadások megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvét.

Közgyűlés az 1914. és 1915. évről elmaradt, úgyszintén az 1916. évi beérkezett számadásokat a számvevőszék által ezekre vezetett helyesbítésekkel jóváhagyólag megerősíti.

Korláthelmeç számadásának elkészítésére Pataki Pál, — Minaj számadásainak több évekre visszamenőleg való elkészítésére Nagy Sándor számvevőszéki előadókat küldi ki.

Általában figyelmezteti az egyházközségeket, hogy saját alapjaikból vett kölcsönöket a vonatkozó általános szabályok betartásán felül is csak akkor könyvelhetnek el, ha arról az alapról külön számadás vezettedik, különben csak elköltött tőkéről lehet szó, melynek helyreállításáról gondoskodni elsőrendű kötelessége az egyházi előljárásnak.

21. Ugyanazon számvevőszék jelent a vagyonleltárak átvizsgálásáról.

Közgyűlés a vagyonleltárakat az azokra vezetett észrevételekkel és helyesbitésekkel megerősíti s elrendeli, hogy ezekről egy-egy másodpéldány készítettessék laz esperesi levéltár részére. Ugy szintén elrendei, hogy azon egyházak, amelyeknél a vagyonleltárban összevont tételek fordulnak elő, (pl. „Úrasztali terítők“ stb), saját használatra részletes leltárt készítsenek s mutassanak fel az egyházlátogatóságnak.

22. Ugyanazon számvevőszék betérjeszti a segélykérvények elbírálásáról felvett jegyzőkönyvét, a mint következik:

JEGYZŐKÖNYV,

felvétel az Ungi ref. egyházmegye számvevőszékének 1917. évi május hó 14-én tartott ülésében. Jelen voltak: Szűcs István esperes, Minay István gondnokhelyettes, Hegyi György ügyész, Kovács Dániel, Pataki Pál főjegyző, Tóth Lajos pénztárnok.

Esperes utalva 49/17. sz. közgyűlési határozatra, mely a segélykérvények elbírálását s a segélyek szétosztására a javaslat megadását a számvevőszékre bizta, tárgyalás és elbírálás alá bocsátja a beérkezett segélykérvényeket.

Egyházak részéről 8 kérvény adatott be: Bező 2000, Kisdobrony 2000, Kisgejőc 500, Magasrév (meg nem nevezett), Nagygejőc 500, Szalóka 800, Szirénfalva 262-80, Ungcsepely 300 koronát kért.

Pénztárnokhoz érkezett Vajkóc 300 koronás kérvénye. Lelkészek beadtak 36, tanítók 37 kérvényt.

Segélyösszeg 12000 korona, ebből 6000 korona az egyházakat, 3000 korona a lelkészeket és 3000 korona a tanítókat illető segély.

Számvevőszék a következőképen javasolja a segélyosztást:

I. Egyházak segélyösszege 3000 korona.

a) Állandó segély:

1. Egyházmegyei gyűléstartásra	380.—	K
2. Jegyzőkönyvek nyomása	200.—	”
3. Minaji földvásárlás után kamat	384.62	”
4. Esperesi levélhordó	20.—	”
5. Egyházmegyei ügyész tiszteletdíja	200.—	”
6. Ungvári s.-lelkésznek	300.—	”
7. Percsenyi missió	30.—	”
8. Sulyok János énektanításért	50.—	”
9. Kálvineumra	100.—	”
10. Számvevőszéki tagoknak fuvar és napidíj	165.20	”

b) Kérvényező egyházaknak:

1. Bező (kapott 1917-ig 1626 koronát)	1000.—	”
2. Kisdobrony „ „	1870	500.—
3. Kisgejőc „ „	2380	500.—
4. Magasrév „ „	3654	307.38
5. Nagygejőc „ „	1700	500.—
6. Szalóka „ „	1300	500.—
7. Szirénfalva „ „	2980	262.80
8. Ungcsepely „ „	2710	300.—
9. Vajkóc „ „	3007	300.—

Összesen: 6000.— K

II. Lelkészek segélye 3000 korona.

1. Ujlaki Sándor 1	50.84	Át hozat: 1525.20
2. Kőműves Sándor 1	50.84	
3. Jós vay Dénes 1	50.84	20. Ráczkövy János 1
4. Kálniczky János 1	50.84	21. Papp István 1
5. Bakesy Gyula 1	50.84	22. Barkaszy Károly 1
6. Magda Sándor 1	50.84	23. Soltész Andor 1
7. Kása Ferdinánd 1	50.84	24. Csomár Béla 1
8. Rácz József 2	101.68	25. Szűcs István 3
9. Gecse Géza 4	203.36	26. Juhász Imre 1
10. Benkő Lajos 1	50.84	27. Nyomárkay Sándor 1
11. Egyed Béla 4	203.36	28. Mór é Elek 3
12. Nagy Sándor (Gejőc) 1	50.84	29. Pataki Pál 4
13. Morvay József 1	50.84	30. Isák Imre 1
14. Szöllőssy Ferenc 2	101.68	31. Nagy Géza 3
15. Magyar Bertalan 4	203.36	32. ifj. Szakal István 4
16. Komjáthy István 1	50.84	33. Peley József 1
17. Maksa József 1	50.84	34. Nagy Sándor 1
18. Sallay Gyula 1	50.84	35. Balogh Sándor 1
19. Id. Szakal István 1	50.84	36. Könyves István 1

Összesen: 2999.56

Átvitel: 1525.20

III. Tanítók segélye 3000 korona.

1. Minay Irén Palló 1	60 K	20. Sapy Lajos 1	60 K
2. Tóth Miklós Bés 1	60 „	21. Pásztor Katalin 1	60 „
3. Kézy György Bező 1	60 „	22. Sulyok János 2	120 „
4. Bóczér István Csicsér 1	60 „	23. Orémus Kálmán 3	180 „
5. Csighy Ferenc Eszeny 3	180 „	24. Könyves Mihály 1	60 „
6. Nagy Margit F -rőcse 1	60 „	25. Mátyás István 1	60 „
7. Karabélyos Jenő Jenke 1	60 „	26. Molnár Béla 1	60 „
8. Szabó József Kisgejőc 1	60 „	27. Nemes Miklós 1	60 „
9. Farkas Jenő Kereszt 1	60 „	28. Móré András 2	120 „
10. Böszörményi László 2	120 „	29. Szabó Sándor 1	60 „
11. Karabélyos Gyula 2	120 „	30. Mesko János 2	120 „
12. Böszörményi Dezső 1	60 „	31. Laki Józsefné 1	60 „
13. Rozgonyi Béla 2	120 „	32. Rozgonyi Jánosné 1	60 „
14. Mészáros Károly 1	60 „	33. Kiss Lajosné 1	60 „
15. Kapéry Ferenc 1	60 „	34. Lisznyai Elekné 1	60 „
16. Orgován Sámuel 1	60 „	35. Vass Györgyné 1	60 „
17. Halász Lajos 1	60 „	36. Böszörményi Jánosné 1	60 „
18. Papp Lajos ifj. 1	60 „	37. Pápay Jánosné 1	60 „
19. Papp Lajos id. 4	240 „		
			Összesen: 3000 K

Kelt mint fent.

Pataki Pál,
jegyző.

Szücs István,
elnök.

Közgyűlés a segélyek szétosztására vonatkozó javaslatot elfogadva, pénztárnokot a segélyek azonnali kifizetésére felhatalmazza.

23. Missióügyi bizottság előterjeszti a vámoslucskai és jenkei missiói-körök 1916. évi állapotáról szóló jelentéseket.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a vámoslucskai és jenkei lelkészeknek e nehéz időben hiven teljesített munkájukért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Mivel a felfüggesztett minai missió lelkész helyett Komjáthy Gábor ungvári lelkész működött az 1916-ik évben, kinek nagy elfoglaltságára való tekintettel a jelentés beadásától ez alkalommal eltekint.

23/a. Missióügyi bizottság a vámoslucskai lelkész ama kérelmét, hogy a missió lelkészek fuvardija fölemeltessék jogosnak tartja ugyan — főként a mai viszonyok között —

de mivel a konvent 143/916. sz. határozatával e tárgyban az adatokat összegyűjtötte, a kellő intézkedés megítélteig újabb lépést tenni nem tartja szükségesnek.

Tudomásul szolgál.

23/b. Missióügyi bizottság közli a vámoslucskai lelkész ama kijelentését, hogy a tótajku egyházakban az istentiszteletnek minden 3-ik vasárnap magyar nyelven tartása a magyarosítás ügyét semmivel sem mozdítja elő, mert az istentisztelet megértéséhez szükséges magyar nyelvi ismeret nélkül kerülnek ki a növendékek a legtöbb iskolából.

Közgyűlésünk a missióügyi bizottság javaslatára is megismétli az egyházkerület 1916. évi őszi ker. gyűlés 59. p. 12. alpontját, amely a missiói egyházakban szolgáló lelkészeket szigorúan utasítja, hogy a magyar nyelv kivánatos terjedését tartsák szem előtt s ama határozathoz alkalmazkodjanak, hogy legalább minden 3-ik vasárnap magyar legyen az isteni tisztelet nyelve.

23/c. Missióügyi bizottság pártolólág terjeszti fel a jenkei lelkész ama javaslatát, hogy — mivel a körzetben a munka nagyon sok és a körzet egyes pontjai távol vannak az anyaegyháztól — egy állandó s.-lelkész alkalmaztassék.

Közgyűlés a kérelmet a maga részéről is jogosnak tartja s megfelelő intézkedés végett pártolólág terjeszti fel egyházi főhatóságainkhoz.

24. Az őszi segélyosztó bizottság beterjeszti az őszi segélyek szétosztásáról felvett jegyzőkönyvet É szerint az egyházkerület pénztárából a köv. segélypénzek küldettek be: I. Baldácsy-alapból 809 kor. 52 fill. II. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapból 200 kor. III. Hollandi-tárból 120 kor. vagyis összesen 1129 kor. 52 fill., melyhez hozzáadtván az egyházmegyei pénztárban kezelt Szükösi-tár összege 53 kor. 88 fill. Így a kiosztandó összeg 1183 kor. 40 fill., melyet a következőképen osztott szét a bizottság:

I. Baldácsy alap.

1. Kisdobronyi egyház	20 K	—	f
2. Magasrévi egyház	100 K	—	f
3. Ungpinkóci egyház	20 K	—	f
4. Egyed Béla lelkész	80 K	—	f
5. Papp István lelkész	80 K	—	f
6. Juhász Imre lelkész	50 K	—	f
7. Rácz József lelkész	80 K	—	f
8. dr. Magda Sándor lelkész	50 K	—	f
9. Morvay József lelkész	39 K	52	f
10. Magyar Bertalan lelkész	50 K	—	f
11. Gecse Géza lelkész	80 K	—	f
12. Pataki Pál lelkész	80 K	—	f
13. Özv. Hegedüs Samuné	30 K	—	f
14. Vágó Etelka Mária	50 K	—	f

Összesen: 809 K 52 f

II. Hollandi tár.

1. Rozgonyi Istvánné tan. özv.	30 K	—	f
2. Böszörményi Jánosné tan. özv.	30 K	—	f
3. Laky Józsefné tanító özvegye	30 K	—	f
4. Pápay Jánosné tanító özvegye	30 K	—	f

Összesen: 120 K — f

III. Szükösi tár.

1. Vass Györgyné tanító özvegye	20 K	—	f
2. Orémus Kálmán tanító	33 K	88	f

Összesen: 53 K 88 f

IV. Tolcsvai Nagy Gedeon alap.

1. Ungpinkóci egyház	80 K	—	f
2. Özv. Hegedüs Sámuelné	20 K	—	f
3. Nemes Miklós tanító	40 K	—	f
4. Sulyok János tanító	40 K	—	f
5. Iskolás gyermekek jutalm. . . .	20 K	—	f

Összesen: 200 K — f

Fenti kiosztást egyházmegyei közgyűlés jóváhagyólag veszi tudomásul.

25. Szabó Zoltán e. m. vil. főjegyző, mint esperesi kiküldött jelenti, hogy az ungi egyh.-megye bíróságának 1916. évi szept. hó 27-én kelt végzése, illetve az ungi ref. egyházmegye esperesének 1205/1916 sz. rendelete alapján Komjáthy István nagygejőci lelkész, Gortvay Ferenc korláthelmeci egyházzongnok jelenlétében Varga Károly korláthelmeci lelkésznek a lelkészi hivatalt — a tőle felfüggesztése folyamán elvett kegyszerekkel, iratokkal, hivatalos könyvekkel és pecsétnyomóval együtt — 1916. év október hó 25-én átadta.

Tudomásul szolgál.

26. Esperes jelenti, hogy Komjáthy Gábor minai beszolgáló lelkésznek a minaji lelkészi fizetés $\frac{2}{3}$ -át állapította meg az elnökség javadalmazásául.

Közgyűlés az elnökség intézkedését jóváhagyólag veszi tudomásul.

27. Egyházlátogatóság jelenti, hogy Szabó Endre minaji felfüggesztett lelkész — a presbitérium állítása szerint — a parochiális csürről a szalmafedelelet leszedette és fölfalmozta. Az egyházlátogatóság tényleg saját szemével győződött meg arról, hogy a csűr régóta fedetlenül áll, minek következtében a fedél faszervezete, valamint a falak is szerfölött megrongálódtak s ha továbbra is így marad, a mai időben tetemes összeget érő csűr teljesen tönkre megy. Jelenti továbbá az egyházlátogatóság, hogy nevezett lelkész a lelkészlak 2 szobáját mag- és lomtárnak használja. Büzhödött répa örledék s egyéb rondaságok halmaza telíti meg a hivatalos helyiséget, minek következtében a férgek a falakat s a padlót megrongálták. Az egész épület — kivéve a lelkész lakószobáját — megbotránkoztató rondaságban tartatik. A kerítések kidüledeztek, noha helyyel-helyyel pár szög beverésével meg lehetne menteni.

Közgyűlés e jelentés alapján a minaji lelkész ellen a fegyelmit elrendeli és azonnali intézkedés céljából az iratokat átteszi az egyházmegyei bírósághoz.

27/a. Egyházlátogatóság jelenti, hogy hivatalos kiküldetésük alkalmával Korláthelmeceken az előirt egyházlátogatást meg nem ejtették, mivel a lelkész — dacára előzetes értesítésüknek, a presbitériumot nem hívta össze s ezt tenni ismételt szeretetteljes kérésük dacára sem volt hajlandó azzal az indokolással, hogy ő a presbitériummal mindennemű összeköttetést megszakított s azzal tárgyalni mindaddig nem hajlandó, míg neki felsőbb hatósága elégtételt nem szolgáltat. Különben is saját szavai szerint — ha a presbitériumot összehívna, szinpadi jelenetek s botrányok játszódának le.

Az 1916. évi számadás s a költségvetés el nem készítettett.

Esperes mellékeli Varga Károlynak kétfélebeli levelét is, melyekben írja, hogy ő nem hajlandó a hozzá küldött esperesi körlevelek utasításainak eleget tenni mindaddig, míg az egyházában folyó izgatások ügye felderítve és megtorolva nincs.

Közgyűlésünk e jelentés alapján Varga Károly korláthelmecei lelkész ellen a fegyelmit elrendeli és azonnali intézkedés céljából átteszi az iratokat az egyházmegyei bírósághoz.

28. A felsőszabolcsi egyházmegye múlt évi őszi közgyűlésében határozatott hozott, mely szerint a legrövidebb idő alatt megvalósítandónak tartja, hogy „az egyetemes konventen egy rendes lelkészi előadói állás is szerveztessék“ s hasonló határozathozatal végett keresi meg egyházmegyénket.

Közgyűlés beható vita után magáévá teszi a felsőszabolcsi egyházmegye indítványát azon hozzáadással, hogy a létesítendő lelkészi előadói, illetve tanácsosi állás olyan lelkészjellegű egyénnel töltsék be mindenkor, a kinek jogi képesítése is van. Eme határozatát a főt. egyházkerületre felterjeszti s a felsőszabolcsi egyházmegyével közli.

29. Olvastatott az orbai egyházmegye közgyűlésünknek is megküldött ama határozata, amelyben — tekintettel arra, hogy a lelkészeknek súlyos feladat jutott a háboru okozta köznyomor és közteher elhordozásában és elviselhetővé t-

telében; továbbá arra, hogy a háboru ujjabb és ujjabb tenni-valókat rótt a lelkészekre; s végül arra, hogy a lelkészeknek drágasági pótlék nélkül kell viselni a háboru sok nyomorúságát — indítványozza, hogy a háboru alatti lelkészi szolgálati évek kétszeresen számítassanak be a korpótlék és nyugdíjjogosultság szempontjából.

Egyházmegyénk az orbai egyházmegye indítványát indokainál fogva magáévá teszi s tisztelettel kéri a főt. egyházkerületet, hogy a háboru alatti lelkészi szolgálati éveknek a korpótlék és nyugdíjjogosultság szempontjából való kétszeres beszámítása érdekében az illetékes helyen interveniálni sziveskedjék.

30. Olvastatott az egyházi hivatalnokok betegsegélyző intézetének alapszabálytervezete, melyet a Kálvin-Szövetség hozzászólás és esetleges módosítás céljából küldött meg egyházmegyénknek.

Közgyűlés az egyházi lapokban is ismertett tervezetet a megalakítandó intézmény alapjául módosítás nélkül elfogadja s erről a Kálvin-Szövetséget értesíteni rendeli.

31. Kerületi gyűlésre képviselőkül kiküldetnek

egyházi részről: Pataki Pál, Maksa József, Tóth Lajos; világi részről: Kovács Dániel, Szabó Zoltán.

32. A CXVIII—CXXV. sz. esperesi körleveleket

a közgyűlés helyeslőleg tudomásul veszi.

33. Közhirdetésre ajánltatnak a következő egyházak:

Palló, Ungtarnóc.

34. A következő egyházak kéri rendkívüli egyházi adó-kivetésüknek megerősítését:

1. Ungtarnóc, mely költségvetési hiányainak fedezésére 435 kor. rendkívüli adót vetett ki.

2. Kisrát, mely a 10¹/₁₀-os vagyoni és személyi adó mellett minden adófizetőre 2·10—2·20 kor.-t vetett ki, s.-lelkési és harangozói fizetés címén.

3. Szalóka, mely a tanító 140 kor. személyi pótlékának s a közalapnak fedezésére 1·80—1·80 korona rendkívüli adót vetett ki minden önálló családfőre.

4. Iske, mely elhatározta, hogy a kártális buzát és rozst és fát ezután természetben fogja lelkészének fizetni. A fa beszerzésére fog szolgálni a normál költségvetés szerint a konvent által adósegély címen kiutalt buza és rozs ára. Mivel azonban ez összeg kevésnek bizonyult — a mai viszonyok között — 10 öl fának beszerzésére; ennek pótlásul 662 kor. rendkívüli adó kivetését határozta el.

5. Bés, 561·60 fillér költségvetési hiánya fedezésére 571·98 kor. rendkívüli egyházi adót vetett ki.

6. Minaj, 256·39 kor. költségvetési hiány fedezésére ugyanennyi rendkívüli egyh. adót vetett ki.

7. Kisgejőc, templomrenoválás céljából 4000 kor. rendkívüli adót vetett ki, templomszékek után.

8. A szirénfalvai leányegyház 1349·88 kor. rendkívüli egyh. adót vetett ki.

Közgyűlésünk Ungtarnóc, Kisrát, Szalóka, Iske, Bés, Minaj, Kisgejőc rendkívüli egyházi adó kivetését a mellékelt presbitéri és közgyűlési határozatok alapján jóváhagyja, megerősíti, a Szirénfalvi egyház 2 példányban beterjesztett adókivetését pedig azzal adja vissza, hogy presbitéri és közgyűlési határozatokkal szereltesék fel, melyekben jelöltessék meg a rendkívüli adókivetésnek célja és kulcsa is.

35. A nagydobronyi egyház kéri, hogy a Pataki főiskola részére — általa a lélekszám arányában — fizetendő 2745 koronát 3 évre szétosztott rendkívüli adóval fedezhesse és fizethesse ki.

A dobronyi egyház kérelme a jelen közgyűlés 9. sz. határozatával elintézését nyert.

36. Esperes bemutatja a csongori egyháznak az ottani volt urbéres közönség tulajdonát képező ingatlanra vonat-

kozó csereszerződését, melynek alapján nevezett egyház hivatkozva az 1916. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 49. számú határozatára, a jogügylet jóváhagyását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a csereszerződést nem hagyja jóvá, hanem azt pótlás végett a csongori egyháznak visszaküldi, mert kérelmező egyház az 1916. évi tavaszi gyűlés 49. számú határozatának nem tett eleget. Ugyanis az urbéresek szerződése Beregvármegye törvényhatósága által jóváhagyva nincsen, különösen pedig nincs igazolva az, hogy a cserélendő birtoktest teher és szolgálatmentes. A szerződésből kitetszőleg az egyházközség az urbéres közönségtől kisebb terjedelmű ingatlant kap cserébe és noha ezen ingatlan értéke az átadandó nagyobb területtel arányban is áll; szükséges, hogy a csere megtörténtehez az egyházközség közgyűlése és presbiteri gyűlése is hozzájáruljon, ami szintén nem történt meg. Mindezen hiányok tehát pótlandók. Utasítja még az egyházmegyei közgyűlés a csongori egyház előjáróságát arra is, hogy az egyház részéről a szerződést az egyház képviselőjében a lelkész és gondnok írják alá.

37. A kiscegyői egyház előjárósága betérjeszti néhai özv. Homoky Antalné sz. Kail Terézia alapító-levelét 3 példányban, s kéri annak jóváhagyását.

Kérelmezőnek visszaadatik azzal, hogy ne a már elhalt özv. Homoky Antalné, hanem a maga nevében állítsa ki az egyház 4 példányban, s úgy terjessze be legközelebbi közgyűlésünkre.

38. Kőműves Sándor bátfai lelkész jelenti, hogy a pallói egyház a IV. és V. magyar hadikölcsonre a különböző alapjai terhére 9850 koronát jegyzett.

Tudomásul szolgál.

38/a. Ugyancsak Kőműves Sándor jelenti, hogy a pallói egyház közönsége f. 1917. január 1-én tartott gyűlésében azt határozta, hogy az u. n. „Kelin-alap“ kamatja a tempom alaptőkéjéhez csatoltassék.

Jóváhagyólag vétetik tudomásul.

38 b. Kőműves Sár dor jelenti továbbá, hogy a pallói egyház presbitériuma a tanítói funduson levő csűrt 1000 kor. összegért eladta azon indokolással, hogy arra a mindenkori tanítónak földbirtoka nem lévén — ugy sem lesz szüksége.

Közgyűlésünk az egyház intézkedését azzal a feltétellel hagyja jóvá, hogy ha valamikor a tanítónak csűrre lesz szüksége, tartozik másat építtetni.

39. Az ungvári egyház kéri, hogy az egyházmegyei közgyűlés intézzen felterjesztést a főt. egyházkerületi közgyűléséhez aziránt, hogy az ungvári lelkész és tanító részére 28 éven át díjmentesen adományozott tűzifa-illetménye teljes élvezetében továbbra is meghagyassék. Az 1916. és 1917. években a kir. főerdőhivataltól kiutalt failletményért kifizetett 1893'97 fillérü összegnek a N.-mélt. földművelésügyi minisztérium által — az ungvári lelkész és tanító kezéhez — való visszafizetésére pedig a lépéseket megtenni kegyeskedjék, vagy pedig más módon gondoskodjék az illető lelkész és tanító kártalanításáról.

Egyházmegyei közgyűlés az ungvári egyház kérvényét pártoló véleménnyel azzal terjeszti fel a főtiszteletü egyházkerületi közgyűléshez, hogy a magas Konvent utján a Mélt. m. kir. földművelésügyi Miniszter úrnál közbenjárni sziveskedjék. Amennyiben ott e tekintetben célt nem érne, más módon gondoskodjék az ungvári lelkész és tanító kárpótlásáról.

40. Komjáthy Gábor ungvári lelkész jelenti, hogy az 1916. évi őszi egyházmegyei közgyűlés által a Horváth Mária-féle ház felbecslésére kiküldött bizottság annak értékét százezer koronában állapította meg s azt az épületet megvenni szándékozó m. kir. postakincstárral is közölte. A postakincs-

tár határidőt kért arra vonatkozólag, hogy az egyházmegye a házneladási szándékát meddig tartja fenn? Jelenti egyidejűleg, hogy miután ezen épületek a polgári fiúiskola részére jelenleg Ungvár városa által béreltetnek s a bérleti idő 1917. évi július hó 1-én lejár, Ungvár város polgármestere is értesítette az egyházmegyét, hogy a bérleti időt az eddigi bérleti feltételek mellett továbbra is meghosszabbítja.

Az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegye tulajdonát képező s Ungvárt a Rákóczy utcában fekvő Horváth Mária-féle ház és telek eladási határidejét 1917. évi november hó 15-éig szabja meg s erről az azt megvásárolni szándékozó m. kir. posta- és távirda-hivatalt főnöksége útján jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli. Ungvár város polgármesterének pedig szintén jegyzőkönyvi kivonaton tudomására hozza, hogy a bérleti idő meghosszabbításához a maga részéről is készséggel hozzájárul, megjegyezvén, hogy a bérleti szerződés nem 1917. július 1-jén, hanem 1918. aug. 1-jén jár le.

41. Olvastatott a közalapi bizottságnak f. év január hó 26-án Kisdobronyban felvett jegyzőkönyve, mely szerint 1916. évi közalap címén kivetett és befizettetett 2218 kor., mely összeg a Földhitelintézetnek megküldetett. Jelenti továbbá, hogy az 1917. évi közalapi járulék 27725 lélekszám után 2218 koronában állapított meg.

Tudomásul szolgál.

41/a. Olvastatott az egyházmegyei nyugdíjintézeti bizottságnak ugyanazon alkalommal felvett jegyzőkönyve az országos lelkészi nyug- és özvegyi-árva gyámintézet 1916. évi megvizsgálásáról, mely szerint 6679 kor. 89 fillér kivetéssel szemben befizettetett és virágvasárnap perselypénzzel együtt illetékes helyére elküldetett 6750 kor. 90 fillér. Hátralék nincs. Jelenti továbbá, hogy egyházmegyénk lelkész-özvegyeinek és árváinak az 1916. évre 8130 kor. fizettetett ki az orsz. lelkészi nyug és özvegy-, árva- gyámintézet terhére.

Örvendetes tudomásul szolgál.

42. Esperes bemutatja Ung vármegye közigazgatási bizottságának 32/1917. kb. számú határozatát, mellyel a vármegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba az 1917. év tartamára az egyházmegye részéről egy tag kiküldését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés az Ungvármegyei tanítói nyugdíjügyi bizottságba az 1917. év tartamára Szücs István esperes tiszasalamoni lakost küldi ki s erről Ung vármegye közigazgatási bizottságát jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni határozza.

43. Esperes bemutatja dr. Lukács Gézané ungvári lakos kérvényét, melyben az egyházmegye tulajdonát képező Ungvárt, a Rákóczi utcában 18. házszám alatt levő házas telek tőszomszédságában tekvő jelenleg az ő tulajdonát képező Mocsáry-féle házastelek javára ablak és világítási szolgalmi jog bekebelezésére engedélyt kér.

Az egyházmegyei közgyűlés dr. Lukács Gézané kérelmét nem teljesíti, mert a jelen esetben sem idegen falban sem közös falban nincs ablaka, ablak szolgálat pedig csak idegen ingatlanon szerezhető. Világosságához való szolgalmi joga szintén nincsen, mert ezen nemleges szolgálat birtokában csak úgy lehetett volna, ha valamikor tiltó nyilatkozatot vagy ténnyt tett vagy tanusított volna s az egyházmegye ennek folytán tartózkodott volna a világosság nyerhetés megakadályozásától.

44. Az esperes bemutatja özv. Németh Péterné csongori lakos kérvényét, melyben özv. árvatári járulékának 1917. évi április hó 24-től leendő folyósítását kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés özv. Németh Péterné kérelmének helyt ad s özvegy árvatári járandóságát, mely különben is esedékessé vált, 1917. évi április hó 24-től folyósítja.

45. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész László nevű, a sárospataki főgymnázium VII. osztályába járó jeles előme-

netelü fia részére a Szabó András féle alapítvány 1916. évi kamatait, míg Pataky Pál ungtarnóci lelkész István nevü V. gymnáziumi tanuló fia részére a Diós-alapítvány 1916. évi kamatait kiutalványozni illetve adományozni kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelmeknek helyt ad s Magyar László VII. osztályu tanuló részére a Szabó András-féle alapítvány Pataky István V. gymnáziumi tanuló részére pedig a Diós-féle alapítvány 1916. évi kamatait kiutalványozza.

46. Az esperes bemutatja Papp István pályini lelkész kérvényét, melyben a pályini református egyház tagjai által személyéhez kötötten megajánlott, illetve megszavazott azon szolgálmányok teljesítése mely szerint minden iga erővel bíró egyháztag évenként egy fél iga napot, iga erővel nem bírók pedig évenként egy gyalognapszámot dolgoznak, jóváhagyni kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a pályini egyház tagjainak lelkészük Pap István személyéhez kötötten megajánlott szolgálmányokat jóváhagyólag tudomásul veszi.

47. Halász Lajos pályini tanító kéri, hogy az egyházmegyei közgyűlés utasítsa a pályini egyház presbitériumát, miszerint az a templomi orgona fujtatásáról az iskolai tanteremnek tisztogatásáról, fütéséről gondoskodják s intézkedjék az iránt is, hogy az iskola udvarán lévő évek óta tisztítatlan kut kitisztíttassék, mert az abból nyert viz kellemetlen izü és rossz szagu és így az iskolásgyermekek egészségére felette veszélyes.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja a pályini egyház presbitériumát, hogy a templomi orgona fujtatásáról, az iskolai terem tisztántartásáról és fütéséről gondoskodják, az iskola kutját pedig legkésőbb nyolc nap alatt tisztíttassa ki, mert ellenkező esetben ellene a megtorló intézkedések a legnagyobb eréllyel fognak foganatosíttatni.

48. Sallay Gyula nagyszelmenci lelkész kéri, hogy a szirénfalvai leányegyházban az előkönyörgő tanítói állás betöltetlen volta miatt általa teljesített beszolgálatokért részére külön díjazás állapíttassék meg.

Az egyházmegyei közgyűlés utasítja a szirénfalvai leányegyház előljáróságát, hogy a Sallay Gyula nagyszelmenci lelkész által a szirénfalvai egyházban betöltetlen lévő előkönyörgő tanítói állás ellátása folytán teljesített rendkívüli szolgálataiért őt külön díjazásban részesítse s a megállapított díjazás mérvéről jóváhagyás végett az őszi egyházmegyei közgyűléshez jelentést tegyen.

49. Olvastatott Szakal István vámoslucskai missiói lelkésznek közgyűlésünkhöz intézett kérvénye, melyben arra kéri az egyházmegyét, hogy 600 kor. összegű állandó természetű missiói díjának nyugdíjogosultság alapjául való leszámítása iránt intézkedni sziveskedjék.

A kérelem tárgytalan lévén közgyűlés a felett napirendre tér.

50. Móré Elek ungpinkóci lelkész jelenti, hogy az ungpinkóci iskolai belsőségnek az egyház nevére való telekkönyvi átíratása még mindig nem volt eszközölhető.

Közgyűlés utasítja Móré Elek lelkészt, hogy Borsay birtokossal, illetve annak jogi képviselőjével megegyezvén, az átíratást mielőbb eszközöltesse s az eredményről tegyen jelentést az őszi e. m.-i közgyűlésre.

51. Olvastatott Komjáthy Gábor egyházmegyei könyvtárnok kérelme, melyben az egyházmegyei könyvtár átvizsgálása s a leltár elkészítésére jelen közgyűlésünkig adott határidőnek az őszi közgyűlésig való meghosszabbítását kéri; amennyiben ez a munkálat úgy az ő, mint a s-lelkész nagy elfoglaltsága miatt nem volt eszközölhető.

Közgyűlés a kért halasztást megadja s a könyvtár átvizsgálásáról s a leltározásról szóló jelentést az őszi közgyűlésre várja.

52. Bódis Ferenc, főreáliskolai tanár, internátusi vezető, az Ungváron, 1917/18-ik évre felállítandó internátus felszerelésére 800 korona segélyt kér.

Közügyülés az ungvári középfoku iskolákra utalt református tanulók érdekében az internátus felállítását örömmel üdvözli s arra 800 korona segélyt szives készséggel megszavaz.

53. Szakal István tanácsbíró mult évi tavaszi gyűlésünk 16. sz. határozatával a jenkei 1914. és 1915. évi és a keresztí 1915. évi számadások átvizsgálásával megbizatván, jelenti, hogy a számadásokat a helyszinén megvizsgálta s ezeket rendbe találva, megerősítésre ajánlja.

Közügyülés Jenke 1914. és 1915. évi Kereszt 1914. évi számadását megerősíti.

54. Mult tavaszi gyűlésünk 26 b. sz. határozatával az egységes és szabatos számadások mintájának elkészítésével Pataki Pál főjegyző megbizatván, jelenti, hogy megbizatásának nem tehetett eleget.

Közügyülés az egységes számadások keresztülvitelét feltétlenül szükségesnek tartja s megbizatás fentartásával e munkálatot őszi gyűlésünkre bevárja.

55. Mult tavaszi gyűlésünk 23/f. sz. határozatával a leányiskolára tett ajánlatok és ígéretek természetének átvizsgálásával Pataki Pál főjegyző megbizatván, jelenti, hogy e megbizatásának ez ideig nem tehetett eleget.

Közügyülés a megbizatás fentartásával a jelentést jövő tavaszi gyűlésünkre bevárja.

56. Hitelesítő bizottságul megválasztatnak :

Az elnökség és jegyzői karon kívül Komjáthy Gábor, Minay István, Isák Imre.

Meghitelesítette a hitelesítő bizottság Ungvárt, 1917. május hó 24-én tartott ülésében.

Szücs István
esperes

Pataki Pál
papi főjegyző

Komjáthy Gábor

Isák Imre

Minay István
elnökhelyettes

Szabó Zoltán
vl. főjegyző

Dr. Magda Sándor,
Nyomárkay Sándor
papi jegyzők

Jegyzőkönyvezték :

Pataki Pál 1—2, 19—22, 31, 52—56.

Szabó Zoltán 36, 40, 42—48.

Dr. Magda Sándor 9—16, 28—30, 32—33, 49—51.

Nyomárkay Sándor 3—8/a, 17—18, 23—27, 34—35,
37—39, 41 pontokat.

Tárgymutató.

1. A gyűlés megnyitása.
- 1/a. A gyűlési tagok számbavétele.
2. Hódolat a koronás király előtt.
3. Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok megválasztása.
4. Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok ünnepélyes beiktatása.
5. Id. Papp Lajos, Karabélyos Gyula, Bóczér István, Sulyok János tanítóképviselőkké választatnak.
6. Ungtarnóc, Szalóka és Korláthelmece szavazatot nem adott egyházak megbírságolása.
7. Szavazás elrendelése egy világi tanácsbíróra.
8. Esperes évi jelentése 1., 2., 3. határozattal.
- 8/a. Bernáth Zoltán 2000 K-ás alapítványt tesz.
9. A sárospataki főiskolára az egyházközségek a lélekszámuknak megfelelő egy koronák megfizetésére elköteleztetnek.
10. Az egyházmegye 5000 koronát ajánl fel ugyanezen célra.
11. Jelentés az isteni tiszteletek tartásáról.
12. A belmissióról készített táblázatos kimutatás az egyházkerületre terjesztetik.
13. A missiói egyházaknak vallásos iratokkal való ellátására az egyházmegye 10 koronát ajánl fel.
14. A Sublegátusi intézményt az egyházmegye továbbra is fentartandónak vélelmezi.
15. A díjleveleket a jövőben is érintetlenül meghagyni vélelmezi a közgyűlés.
16. A Stóla felemelése iránt felterjesztés a kerületre.
17. Ideiglenes tanítók alkalmazása iránt esperes intézkedését jóváhagyja a közgyűlés.
18. Segédlelkészek bekebelezése.
19. A Horváth Mária és Simon alap 1916. évi számadása jóváhagyást nyer.
- 19/a. Az e.-megyei pénztárban kezelt többi alapok és tőkék 1916. évi számadása jóváhagyást nyer.

- 19/b. A régi lelkészek az e.-megyei özvegy-árvatárba az évi 2⁰/₀ tagdíj fizetés alól továbbra is felmentetnek.
- 19/c. A gálócsi egyház a lelkési tőkeképző segély 1¹/₂⁰/₀-ának az ezutáni fizetésére elköteleztetik.
20. A kebelbeli egyházak 1916. évi számadásainak megvizsgálásáról felvett számvevőszéki jelentés.
21. A vagyonleltárak megerősítése.
22. Segélykérvények elbírálása.
23. Missiói jelentés.
- 23/a. Missiói fuvardíjak felemelése tárgyában közgyűlés újabb lépést tenni nem tartja szükségesnek.
- 23/b. A tótajkú egyházakban legalább minden 3-ik vasárnap az isteni tisztelet nyelve magyar legyen.
- 23/c. A jenkei missiói körben állandó segédlelkész alkalmazása iránti kérelem pártolólág terjesztik a főt. kerületre.
24. Az őszi segélyek szétosztása.
25. Varga Károly korláthelmeci lelkész felfüggesztése megszüntetett.
26. A Minajba beszolgáló ungvári lelkész a minaji lelkési fizetés ²/₃-át kapja.
27. A minaji lelkész ellen újabb fegyelmi eljárás rendeltetik.
- 27/a. A korláthelmeci lelkész ellen újabb fegyelmi eljárás rendeltetik.
28. Vélemény egy lelkési konventi előadói állás szervezése iránt.
29. Vélemény a háborús éveknek a lelkési nyugdíjjogosultság szempontjából kétszeres beszámítása iránt.
30. A Kálvin-Szövetség által tervezett betegsegélyző intézet tervezetét helyesli a közgyűlés.
31. Kerületi gyűlésre küldött képviselők.
32. Esperesi körlevelek.
33. Palló, Ungtarnóc közhirdetésre ajánlatnak.
34. Rendkívüli egyházi adók megerősítése.
35. A nagydobronyi egyház a sárospataki főiskolára 3 év alatt kívánja a koronás járulékot befizetni.
36. Csongor csereszereződése pótlás végett visszaadatik.
37. A kisgejőci egyház özv Homoki Antalné hagyományáról alapítólevelet terjesszen be.
38. A pallói egyház hadikölcsönjegyzése tudomásul szolgál.
- 38/a. A pallói egyházban a Hellin-alap kamatjának a templom alap-tőkéhez való csatolása jóváhagyatik.
- 38/b. A pallói egyházban a tanítói csűr eladása jóváhagyást nyert.
39. Az ungvári egyháznak tűzifakárpótlás iránti kérelme pártolólág a kerületre terjesztetik.

40. Az ungvári Horváth Mária-féle ház eladásának határideje november 15-ig meghosszabbítottatik.
41. Az 1916. évi közalapi számadás tudomásul szolgál.
- 41.a Az országos lelkészi nyugdíj és özvegy árva-gyámintézet 1916. évi számadása tudomásul szolgál.
42. Szűcs István esperes a vármegyei tanítói nyugdíjbizottságba tagul megválasztatik.
43. Dr. Lukács Gézáné kérelmét szolgalmi jog bekebelezése iránt nem teljesíti a közgyűlés.
44. Özv. Németh Péterné részére az özv. árvtári járandóság folyósítottatott.
45. Magyar Bertalan középiskolás fia részére a Szabó András ösztöndíjt, Pataki Pál a Diós-alap kamatját kapja.
46. A pályini egyháznak Papp István lelkész személyéhez kötötten megajánlott szolgálománya jóváhagyást nyert.
47. A pályini egyház az iskola és templomi szolgálai teendőik ellátásáról gondoskodni tartozik.
48. Sallay Gyula szelmenci lelkésznek a szirénfalvai külön beszolgálásért külön díjazás jár.
49. Szakal István kérelme a 600 K missiói segélynek a nyugdíjjogosultság alapjául való beszámítása iránt tárgytalan.
50. Az ungpinkóci iskolai belsőségnek telekkönyvezésére Móré Elek lelkészt utasítja a közgyűlés.
51. Az egyházmegyei könyvtár-bizottság jelentését az őszi közgyűlésre adja be.
52. A Bódis Ferenc főreáliskolai tanár által felállítandó ungvári internátus 800 korona segélyben részesül.
53. A jenkei és kereszti számadásokat jóváhagyja a közgyűlés.
54. Az egységes számadás mintájának elkészítésével Pataki Pál az őszi gyűlésre halasztást nyert.
55. A leányiskolára tett alapítványok számbaszedésére Pataki Pál az őszi gyűlésre halasztást nyert.
56. Hitelesítő bizottság választása.

Betűsoros névmutató.

- Árvay Ödön 8.
Bedő Irma 17.
Bernáth Zoltán 3, 8/a.
Bező 22.
Bés 34.
Bóczér István 5.
Bódis Ferenc 52.
Böszörményi Jánosné 24.
Csongor 36.
Egyed Béla 23, 23/c, 24.
Egyházak 9, 15, 20, 21.
Esperes 2, 42.
Gállocs 8, 19/c.
Gecse Géza 11, 19/c, 24.
Hegedüs Samuné 24.
Homok 11.
Horváth Katalin 17.
Isák Imre 56.
Iske 34.
Jenke 53.
Juhász Imre 11, 24.
Karabélyos Gyula 5.
Kereszt 53.
Kisdobrony 22, 24.
Kisgejőc 22, 34, 37.
Kisrát 34.
Komjáthy Gábor 19/a, 23, 25,
40, 51, 56.
Koncsol Anna 17.
Korláthelmec 6, 20.
Kovács Ferenc 11.
Kovács Dániel 31.
Könyves István 18.
Közalapi pénztárnok 41, 41/a.
Ladányi Mihály 18.
Laky Ilona 17.
Laky Józsefné 24.
Lelkészek 9, 19/b, 22.
Dr. Lukács Gézáné 43.
Magasrév 22, 24.
Dr. Magda Sándor 7, 24.
Magda Piroska 17.
Magyar Bertalan 24, 45.
Maksa József 7, 8, 31.
Minaj 20, 34.
Minay István 1, 56.
Missiói lelkészek 23/b.
Morvay József 24.
Móré Elek 11, 50.
Nagydobrony 35.
Nagy Erzsébet 17.
Nagygejőc 22.
Nagy Sándor 20.
Nemes Miklós 24.
Németh Péterné 44.
Orémus Kálmán 24.
Palló 33, 38, 38/a, 38/b.
Papp István 24, 46
Papp Lajos 5.
Pataki Pál 7, 20, 24, 31, 45, 54, 55.
Pápay Jánosné 34.
Pályin 46, 47.
Pénztárnok 8/a, 10, 13, 19/a, 22, 52.
Rác József 24.

- Rozgonyi Istvánné 24
Sallay Gyula 48.
Stépan Géza 7.
Sulyok János 5, 24.
Szabó Endre 27.
Szabó Sándor 18.
Szabó Zoltán 31.
Szakal István 8, 23, 23/a, 49.
Szalóka 6, 22, 34.
Szilágyi Sándor 7, 8.
Szirénfalva 22, 34, 48.
Szőlőssy Ferenc 11.
- Tanítók 22.
Tokaji Nagy Margit 17.
Tóth Lajos 31.
Ungcsepely 22.
Ungpinkóc 24.
Ungtarnóc 6, 33, 34.
Ungvár 39.
Varga Károly 11, 25, 27/a.
Vajkóc 22.
Vas Györgyné 24.
Vágó Etelka 24.
Veskóc 8.
-

II. Birósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétellett Ungváron, 1917. május 15-én az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes (tárgyalást vezető elnök) és Bernáth Zoltán gondnok elnökléte alatt Stépán László, Maksa József, Szakal István, Tóth Lajos, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Kovács Dániel, Szilágyi Sándor bírák; Szabó Zoltán e. m. főjegyző előadó; Hegyi György ügyész; dr. Magda Sándor jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről jelen vannak: Takács Jánosné panaszos, Benkő Ferenc és Bogáti Ferenc.

Tárgyalás alatt van: *Takács Jánosné kisgejőci egyháztág felebbezése a kisgejőci egyháztanács határozata ellen.*

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség nem forog fenn, sem a panaszos részéről nem emeltetett érdekelttségi kifogás s így a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Elnök annak megállapítása után, hogy a felek szabályszerűen megidézettek, a tárgyalást elrendeli.

Szabó Zoltán előadó ismerteti az ügyet. Elnök a felek kihallgatása után a tárgyalást berekeszti s zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

i t é l e t é t:

Az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bírósága a felebbezés elutasításával az egyháztanács határozatát helyben hagyja.

I n d o k o k :

Helyben kellett hagyni az egyháztanács határozatát, mert az a templomi jórend fentartására s a botrányok megszüntetésére irányult, de különben is, sem Takács Jánosné, sem leányai nem szereztek jogot a kérdéses templomi szék használatához.

Ezen ítélet előszóval kihirdettétvén a felek abban megnyugodtak.

Kmf.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

dr. Magda Sándor s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvétellett Ungváron, 1917. május 15-én, az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes (tárgyalást vezető elnök) és Bernáth Zoltán gondnok elnöklete alatt Stépán László, Maksa József, Szakal István, Tóth Lajos, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Kovács Dániel, Szilágyi Sándor bírák; Szabó Zoltán e. m.-i főjegyző előadó; Hegyi György ügyész; dr. Magda Sándor jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről jelen vannak: Kovács József panaszos, Benkő Ferenc, Bogáti Ferenc.

Tárgyalás alatt van: *Kovács József kisgejőci egyháztag jelebbezése a kisgejőci egyháztanács határozata ellen.*

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltség nem forog fenn sem a panaszos részéről nem emeltetett érdekeltségi kifogás s így a bíróságot szabályszerűen jelenti ki.

Elnök annak megállapítása után, hogy a felek szabályszerűen megidézettek, a tárgyalást elrendeli.

Szabó Zoltán előadó ismerteti az ügyet.

Elnök a felek kihallgatása után a tárgyalást berekeszti, s zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

i t é l e t é t :

Az ungi ref. egyházmegye közigazgatási bírósága a felebbezés elutasításával az egyháztanács határozatát indokainál fogva helybenhagyja.

Ezen ítélet élőszóval kihirdettétvén, a felek abban megnyugodtak.

Kmf.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

Dr. Magda Sándor s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZŐKÖNYV,

az ungi reform. egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Ungváron, 1917. május hó 15-én megtartott tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök és Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok elnöksége alatt: Ifj. Szakal István, Tóth Lajos, Komjáthy Gábor, Maksa József, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel, mint bírák. Nyomárkay Sándor, jegyzőkönyvvezető.

Az ügyészség részéről: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

Előadó: Dr. Magda Sándor.

Tárgyalás alatt van özv. Fegyverneki Jánosné, korlát-helmeci lakos felebbezése az egyházmegyei bíróság elnök-ségének 300/1917. sz. végzése ellen.

Elnök az ülést megnyitja. A bíróság szabályszerűen megalakul.

Dr. Magda Sándor, előadó ismerteti az ügyet.

A beadott panasz és a lelkész nyilatkozata alapján, továbbá az egyházmegyei ügyész meghallgatása után az egy-

házmegyei bíróság elnöksége aképen határozott, hogy a feyelmi eljárást mellőzi.

Az elnökség végzése ellen Fegyverneki Jánosné felebezéssel élt.

Ezután az elnök a tárgyalást berekesztvén, zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

v é g z é s é t :

Az ungi reform. egyházmegye feyelmi bírósága az elnökség végzését jóváhagyja.

I n d o k o k :

Jóvá kellett hagyni az egyházmegyei bíróság elnökségének végzését azért, mert Varga Károly lelkésznek az a cselekménye, hogy a panaszban előadottak szerint 1916. április 25-én, vagyis husvét harmadnapján reggel csak egyszer harangoztatott, egymagában feyelmi vétséget nem képez, miután nálunk husvét harmadnapja nem ünnep, tehát e napon a többszöri harangoztatás felesleges.

A felebezés ezen elutasítása mellett azonban figyelemzteti a bíróság özv. Fegyverneki Jánosnét, hogy panaszlott lelkész őt sértegette, panaszát — külön beadvány alakjában terjessze be az elnökséghez.

Ezen ítélet nyomban előszóval kihirdettetvén, tudomásul vétetett s a felekkel írásban közölni rendeltetett.

Kmf.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

Nyomárkay Sándor
jegyzőkönyvvezető

IV.

JEGYZŐKÖNYV,

Ungváron, 1917. évi május hó 15-én az ungi reform. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök és Bernáth Zoltán egyh.-megyei gondnok elnöksége alatt ifj. Szakal István Komjáthy Gábor,

Maksa József, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Kovács Dániel, mint bírák :

Nyomárkay Sándor, jegyzőkönyvvezető.

Az ügyészség részéről: Hegyi György e.-megyei ügyész.
Előadó: dr. Magda Sándor.

Tárgyalás alatt van: *Pataki Pál költségjegyzéke Minaj vagyonelettára, adókiivetése, költségvetésének elkészítéséről.*

Elnök az ülést megnyitja. A bíróság szabályszerint megalakul.

Dr. Magda Sándor előadó ismerteti az ügyet: Esperes a minaji egyház elhanyagolt ügyeinek rendbehozására; a vagyonelettár, adókiivetés és költségvetés elkészítésére Pataki Pál egyházmegyei főjegyzőt küldötte ki. Ő ezt a megbízást teljesítvén; munkálatainak és a felhasznált fuvaroknak díjairól számlát terjesztett be az esperesi hivatalhoz. A be-terjesztett számla végösszege 477 kor. 80 fill.

Esperes a fölszámitott díjakat magasnak találván, azért az egyházmegyei bíróság elé terjeszti.

Az ungi reform. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság a következő határozatot hozta meg, mint

v é g z é s t :

Pataki Pál illetményét, — kifejezetten Szabó Endre, minaji lelkész terhére — a következőkben állapítja meg :

1.	1917. febr. 11-én kiszállás Minajba fuvardij	4 K 80 f.
2.	1917. febr. 18-án „ „ „ „	8 „ — „
3.	Vagyonelettár elkészítésének munkadíja	50 „ — „
4.	Költségvetés elkészítésének munkadíja	2 pl. 70 „ — „
5.	Adókiivetés „ „	2 pl. 70 „ — „
6.	Presbiteri jegyzőkönyv munkadíja	20 „ — „
7.	Közgyűlési jegyzőkönyv „	20 „ — „
8.	Isteni tisztelettartás február 18-án	25 „ — „

Összesen 267 K 80 f.

Ezen végzés előszóval kihirdtetett s a jelen nem lévő Szabó Endre, minaji lelkéssel felebbezési jogára való figyelemzetéssel írásban közöltetik azzal, hogy felebbezési jogával a kézbesítéstől számított 15 nap alatt szóban vagy írásban élhet.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

Nyomárkay Sándor s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

V.

JEGYZŐKÖNYV,

felvétellett Ungvárt, 1917. évi május hó 15-én az ungi református egyházmegyei bíróságnak, mint fegyelmi bíróságnak ülésében a Szabó Endre minaji lelkész felfüggesztésének tárgyában:

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes, Bernáth Zoltán gondnok, mint elnökök, Szakal István, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel tanácsbírák, mint bírák, Hegyi György ügyész, Szabó Zoltán jegyzőkönyvvezető. Előadó Nyomárkay Sándor.

Tárgy: *Szabó Endre minaji lelkész felfüggesztésének megszüntetése.*

Elnök az ülést megnyitja. A bíróság szabályszerűen megalakul.

Elnök jelenti, hogy a tiszán-inneni egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa 1917. évi február hó 14-ik napján Miskolcon tartott ülésében az ungi ref egyházmegye időszaki bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügyében Ungváron, 1916. szeptember 15-ik napján hozott azon ítéletét, mellyel Szabó Endre lelkészt az E. T. V. t.-c. 30-ik §-ának 1., 2., 3., 4. és 7. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségekben vétkesnek nyilvánította, őt ugyanazon törv.-cikk 35. §. d) pontja értelmében viselt hivatalától azon helyről minden javadalom nélkül elmozdította és 115 korona 20 fillér felmerült eljárás költség megfizetésére kötelezte, megváltoztatta s nevezett lelkészt az ungi egyházmegyei lelkészi özvegy- és árvatárba befizetendő 500 korona pénzbírságban s az egyházmegyei bíróság által felszámított 115 korona 20 fillér s az egyházkerületi bíróság által felszámított 120 korona 85 fillér eljárás költség megfizetésére kötelezte, az ungi egyházmegyei bíróságot pedig utasította, hogy a felfüggesztés megszüntetése iránt a E. T. V. t.-c. 135. §. b) pontja értelmében végzésileg határozzon.

Az egyházkerület bíróságának ezen ítélete ellen Minay István minaji, világi főgondnok törvényes határidőn belül, ugy a maga nevében, mint a presbyterium határozata folytán felebezéssel élt.

E jelentés tudomásul vétele után elnök az ülést bere-

keszti és nyílt ülésben kihirdeti a bíróság következő egyhangulag hozott határozatát, mint

v é g z é s t :

Az ungi református egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság Szabó Endre minaji lelkész felfüggesztését továbbra is érvényben hagyja s őt állásába vissza nem helyezi.

I n d o k o k :

A Tiszán-inneni egyházkerület bíróságának Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügyében 1917. évi február hó 14-én hozott ítélete ellen Minay István felebbezésre jogosult főgondnok a törvényes határidőn belül felebbezéssel élt, így az ítélet jogerőre nem emelkedvén, nevezett lelkész felfüggesztése továbbra is érvényben hagyandó volt.

A bíróság elnöke elrendeli, hogy ezen végzés hiteles kiadmányát Szabó Endre minaji lelkésszel felebbezési jogára való figyelmeztetéssel írásban közöltessék.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

Szabó Zoltán s. k.,
világi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

VI.

JEGYZŐKÖNYV,

az ungi református egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Ungváron, 1917. május hó 15-én megtartott tárgyalásáról.

Jelen voltak a bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök és Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok elnöksége alatt: Nagy Sándor, Maksa József, ifj. Szakal István, Tóth Lajos, Magyar Bertalan, Kovács Dániel, Szilágyi Sándor, Komjáthy Gábor, mint bírák: Nyomárkay Sándor jegyzőkönyvvezető.

Előadó: Tóth Lajos tanácsbíró. Ügyész: Hegyi György.

Tárgyalás alatt van: *Szabó Endre, minaji lelkésznek a közgyűlés által a bírósághoz áttett fegyelmi ügye.*

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő birák ellen érdekeltség nem forog fenn s így a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Tóth Lajos előadó ismerteti az ügyet.

Ezután az elnök a tárgyalást berekesztvén, zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

v é g z é s é t:

Szabó Endre, minaji lelkész az E. T. v. t.-c. 34. §. 2. pontjába ütköző vétséget követvén el, ellene a fegyelmet elrendeli s annak formális lebonyolításával esperest bizza meg. Ha a vétség a fegyelmi vizsgálat folyamán igaznak bizonyul, az esetre már ezuttal ki mondja ellene a vagyoni felelősséget is.

Kmf.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, egyházi elnök.

Nyomárkay Sándor s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

VII.

JEGYZŐKÖNYV,

az ungi református egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak Ungváron, 1917. május hó 15-én megtartott tárgyalásáról.

Jelen vannak a bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök és Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok elnöksége a'att: Nagy Sándor, Maksa József, ifj. Szakal István, Tóth Lajos, Magyar Bertalan, Kovács Dániel, Szilágyi Sándor, Komjáthy Gábor, mint birák. Nyomárkay Sándor jegyzőkönyvvezető.

Előadó: Tóth Lajos tanácsbíró. Ügyész: Hegyi György.

Tárgyalás alatt van: *Varga Károly korláthelmeci lelkésznek a közgyűlés által a bírósághoz áttett fegyelmi ügye.*

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő birák ellen érdekeltség nem forog fenn s így a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Tóth Lajos előadó ismerteti az ügyet.

Ezután az elnök a tárgyalást berekesztvén, zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

v é g z ó s é t :

Az ungi reform. egyházmegye fegyelmi bírósága Varga Károly ellen az E. T. v. t.-c. 34. §. 1. és 4. pontjába ütköző fegyelmi vétségek miatt a fegyelmit elrendeli s őt az E. T. v. t.-c. 132. §. b) pontja alapján állásától felfüggeszti.

I n d o k o k :

Az egyházlátogatóság által bejelentett panaszok a fegyelmi eljárás azonnali megindítását szükségessé teszik. Az állásától való felfüggesztést pedig el kellett rendelni azért, mert felsőbb hatóságával szemben több ízben engedetlenséget, tiszteletlenséget, egyháza tagjaival szemben pedig durva, a lelkeszi állás méltóságát tealacsonyító viselkedést tanusított s így működése egyházára nézve a legnagyobb mértékben káros következményűnek bizonyult.

Ezen végzés a tárgyaláson meg nem jelent Varga Károly lelkésszel — birtokon kívüli felebbezési jogára való figyelmeztetéssel vét-iv mellett — írásban közölni rendeltetett.

Kmf.

Szücs István s. k.,
esperes, egyházi elnök.

Bernáth Zoltán s. k.,
gondnok, világi elnök.

Nyomárkay Sándor s. k.,
jegyzőkönyvvezető.

VIII.

IDŐSZAKI TANÁCS.

Az ungi ref. egyházmegyei bíróság egy évi tartamra időszaki tanácsát a következőleg alakítja meg:

Elnökség: Szücs István esperes, Bernáth Zoltán egyházmegyei gondnok.

Rendes tagok: Komjáthy Gábor, Tóth Lajos, Maksa József, Minay István, Stépán Géza, Szilágyi Sándor.

Póttagok: Szakal István, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Stépán László, Kovács Dániel.

Bírósági ügyek tárgymutatója.

- I. Takács Jánosné kisgejőci lakos felebbezése templomi szék-
ügyben.
- II. Kovács József kisgejőci lakos felebbezése templomi székügyben.
- III. özv. Fegyverneki Jánosné korláthelmeci lakos felebbezése az
e.-megyei bíróság elnökségének 300/1917. sz. végzése ellen.
- IV. Pataki Pál költségének megállapítása Minajban végzett egyházi
munkálatokért.
- V. A minaji lelkész felfüggesztése továbbra is érvénybe hagyatik.
- VI. A minaji lelkész ellen újabb fegyelmi eljárás indittatik.
- VII. A korláthelmeci lelkész állásától felfüggesztetik.
- VIII. Időszaki tanács.

Az egyházmegye tisztikara.

Esperes: Szücs István, tiszasalamoni lelkész. U. p. Záhony.

Gondnok: Bernáth Zoltán földbirtokos, Vaján.

Papi tanácsbírák: ifj. Szakal István vámoslucskai, Komjáthy Gábor ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi, Magyar Bertalan nagydobronyi, Tóth Lajos szürtei, Maksa József nagykaposi lelkészek.

Világi tanácsbírák: Minay István főszolgabíró, Ungvár; Stépán László kir. táblabíró, Szobránc; Szilágyi Sándor főszolgabíró, Nagykapos; Stépán Géza kir. járásbíró, Nagykapos; Kovács Dániel körjegyző, Szürte. (Egy hely üres.)

Tiszteletbeli tanácsbíró: Dr. báji Patay György földbirtokos, Ungtiba.

Papi főjegyző: Pataki Pál ungtarnóci lelkész.

Világi főjegyző: Szabó Zoltán főszolgabíró, Ungvár.

Papi jegyzők: Dr. Magda Sándor csicséri, Nyomárkay Sándor ungyarádi lelkészek.

Világi jegyző: Dr. Komjáthy Lajos, Ungvár.

Ügyész: Hegyi György ügyvéd, Ungvár.

Tiszteletbeli ügyészek: Dr. Sutka István, dr. Kiss Bálint nagykaposi ügyvédek.

Könyvtárnok: az ungvári lelkész.

Könyvtárnok helyettes: a mindenkori ungvári segédlelkész.

Könyvtár-bizottság: Szabó Zoltán, dr. Magda Sándor, Nyomárkay Sándor.

Pénztárnok: Tóth Lajos szürtei lelkész.

Számvevőszék: Hivatalból tagok: Az esperes, gondnok, ügyész, pénztárnok. Választott tagok: Nagy Sándor, Pataki Pál, Maksa József, Minay István, Szabó Zoltán, Kovács Dániel.

Országos gyámintézeti és közalapi pénzkezelő: Nagy Sándor kisdobronyi lelkész.

Nyugdíjintézeti bizottság 1913. szept. 16—1918. szept. 16.: Az esperes és gondnok, mint elnökség. Magyar Bertalan, Pataki Pál, Minay István, Kovács Dániel.

Közalapi bizottság: Ugyanaz.

Őszi segélyosztó-bizottság: Esperes, gondnok, Komjáthy Gábor, Tóth Lajos, Kovács Dániel.

Missiói bizottság: Esperes, Kovács Dániel. Előadó: Nagy Sándor.

Építészeti bizottság: Esperes, Ügyész. Tóth Lajos, Szabó Endre, Minay István, Bernáth Zoltán és egy szakértő.

Tanító képviselők: Bóczér István csicseri, id. Papp Lajos nagykaposi, Karabélyos Gyula kistráti és Sulyok János ungvári tanítók (1917—1919.)

Egyházmegyei egyházi értekezlet tisztviselői: (1913. szeptember 16—1916. szept. 16). Elnök: Komjáthy Gábor. Alelnök: Magyar Bertalan. Jegyzők: Komjáthy István, dr. Magda Sándor. Pénztárnok: Szabó Endre.

Köri értekezletek: ungvári: Bező, Felsőőröcse, Gálóc, Jenke, Korláthelmec, Minaj, Ungpinkóc, Ungtarnóc, Ungvár, Vámoslucska. Elnök: Szakal István ifj.;

nagykaposi: Bajánháza, Bátfa, Bés, Csicsér, Iske, Mokcsakerész, Nagykapos, Palágy, Pályin, Szelmenc, Szeretva, Ungcsepely, Ungnyarád, Vaján, Vajkóc—Mátyóc. Elnök: Maksa József;

tiszahát-erdőközi: Tiszaágtelek, Csap, Csongor, Eszeny, Kisdobrony, Kisgejőc, Kistrát, Nagydobrony, Nagygejőc, Szalóka, Szürte, Tiszaásvány, Tiszasalamon, Záhony. Elnök: Magyar Bertalan.

Tanügyi bizottság: ifj. Szakal István, Minay István elnökök. Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Hegyi György, Szabó Zoltán.

Iskolalátogatók: Móré Elek, Nagy Géza, Szabó István, Nyomárkay Sándor, Sallay Gyula, Kálniczky János, Ujlaki Sándor, Rácz József lelkészek. Bóczér István, Csighy Ferenc, Karabélyos Gyula, Kapéry Ferenc, Móré András, Papp Lajos tanítók. (Egyed Béla lelkészszé választatván, kiesett a tanítók közül)

Tanítótestület: Elnök: Sulyok János, alelnök: Papp Lajos, főjegyző: Egyed Béla, de lelkészé történt megválasztásával e hely most üres; aljegyző: Halász Lajos, pénztárnok: Karabélyos Gyula, vál. tagok: Meskó János, Csighy Ferenc, Bóczér István, Kapéry Ferenc

Tanítói körök: I. nagykaposi: Ungnyarád, Palágy, Csicsér, Szerénfalva, Pályin Magasrév, Veskóc, Solymos, Vaján, Nagyszeretva, Bés, Palló, Sárospolyánka, Sárosmező. Ungmogyorós, Botfalva, Nagykapos, Vámoslucska. Elnök: Bóczér István.

II. tiszahát-erdőközi: Csongor, Nagydobrony, Kisdobrony, Tiszaágtelek, Eszeny, Szalóka, Szürte. Kistrát, Kisgejőc, Nagygejőc, Korláthelmec, Tiszasalamon, Ungvár, Bező, Zahar, Ungpinkóc, Jenke, Kereszt. Elnök: Karabélyos Gyula.

Egyházlátogatási körök: I. járás: Csap, Tiszaásvány, Eszeny, Szalóka, Tiszaágtelek, Kisdobrony, Csongor.

II. járás: Záhony, Tiszasalamon, Szürte, Kisrát, Kisgejőc, Nagygejőc, Korláthelmeç, Minaj.

III. járás: Ungtarnóc, Botfalva, Ungvár, Ungpinkóc, Bező, Zahar, Jenke, Kereszt.

IV. járás: Bátfa, Palló, Gálóc, Palágy, Nagyszelmenc, Szirénfalva, Ungnyarád, Vajkóc, Mátyóc.

V. járás: Nagykapos, Csicsér, Bés, Iske, Vaján, Mokcsakerész, Ungmogyorós, Ungcsepely, Veskóc.

VI. járás: Bajánháza, Magasrév, Nagyszeretva, Pályin, Solymos, Vámoslucska, Felsőrócse, Sárosmező.

Számvevői csoportok: I. kör: az I. és II. járás. *Előadó:* Paktai Pál.

II. kör: a III. és IV. járás. *Előadó:* Nagy Sándor Kisdobrony.

III. kör: az V. és VI. járás. *Előadó:* Maksa József.

